

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
220. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Hétlő
1932. évi szeptember 26

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységekben, ahol a kihordás nem pósta utján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 500 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbízottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12,174. HIRDETÉSEK díja 6 lej, szövegoldalón elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Lupu: „A törvény csak a 100 lejes tolvajokat fogja meg“

Nincs bátorság...

A vagyonellenőrzésről és a becsületvédelemről szóló törvényjavaslat szenvedélyes vitát provokált — A szenátus és Nagyvárad 30 milliós kölcsöne

Bukarest, szeptember 24.
A vagyonellenőrzésről és a becsületvédelemről szóló törvényjavaslat vitáját a kamara pénteken délelőtt kezdette meg és a délutáni ülésen folytatta.
Holban besszarábiai többségi a javaslatot igen jónak találja s reméli, hogy el is éri a kitűzött célt.
Vasiliu-Oituz kuzista élesen támadja a kormányt. Az a véleménye, hogy az új törvény a banditák vagyonának megör-

zésre való. Hivatkozik a szesztorvényre, amelyet azért hoztak, hogy a banditák, leginkább zsidók, keressenek rajta. Elkábitották és megmérgezték a román népet, hogy aztán könnyebben kifosztassák. Románia azért szegény ország, mert leggazdagabb zsidókban.
Fischer József: Ez valótlanság.
Solomon többségi: Felelőtlenül vádaskodni azonban mégsem lehet, mert akkor mindenkit pellengérre állíthatunk.

Solomon: Nem törődnek az ilyen vádaskodással, ha nem egy volt miniszter mondaná. Ő vármegyei főorvos, aki diploma nélkül nem kaphatott kinevezést. Három évig volt a világhírű Levaditi professzor asszisztense. Egyébként Lupuról biztosan tudja, hogy nem tud kijönni képviselői fizetéséből és napon-ta 2000 lej kap attól a kártyaklubtól, amelynek ő az elnöke.
Jonescu Ádám lupupárti védelmébe akarja venni Luput, de a többség lehurrogja.
Vasiliu-Oituz, akinek felszólalása az egész áldatlan vitát felkavarta, csak most juthat ismét szóhoz. A javaslatot nem fogadja el, mert hiányosnak tartja. Indítványozza, hogy az ellenőrzést terjesszék ki az ország minden lakására és 1914-ig visszamenőleg vizsgálják meg a vagyonok származását.
Vasiliu-Oituz felszólalásával a vagyonrevizióról szóló javaslat lekerül a napirendről s rövid vita után megszavazzák a szözlőültetvényezésről szóló javaslatot.

Lupu vihart támaszt

Mironescu kéri a vita megszakítását és a kamara elé terjeszti a devizajavaslatot, amit a szenátus már megszavazott, a sürgős pénzügyi intézkedésekről szóló javaslatot, amit a szenátus azért küldött vissza, mert módosításokat eszközölt rajta s aztán az egész új költségvetési javaslatot, amely a költségvetésnek egy milliárd 400 millióval való csökkentését mondja ki.
Mironescu előterjesztése után Vasiliu-Oituz folytatja beszédét. Kijelenti, hogy ő már kijelölték 106 banditának a nevét.
Prelipceanu, majd Lupu szólalnak fel azután. Lupu vihart kavart. Azt mondja Solomonnak, hogy nézzen csak körül, mert

okan ülnek a feketeszesz-panamisták közül ott, a többségi padsorokban. Annakidején a nemzetiparasztpárti kormány ankétot rendelt el ebben az ügyben. Vajon mi van ezzel az ankétal?
Solomon: A kiküldött bizottság azért nem számolható be annakidején, mert közben a kormány eltávozott a helyéről és Jorga jött. A jelentés azonban elkészült és elé is fogják terjeszteni.
Simionescu Cezár többségi célzásnak veszi Lupu szavait s felszólítja Luput, hogy beszéljen nyíltan. Mondja meg, kik a feketeszesz-esek, akik Solomon körül ülnek.
Lupu: Nézze kérem, én nem akarok belekeveredni ebbe a vitába. Tudom, hogy

ez a törvény csak a 100 lejes tolvajokat fogja majd meg, a nagy gazembereket azonban nem.
Ezek az igazi banditák két csoportra oszlanak. Az elsőbe tartoznak azok, akik a kölcsönszerződések alkalmával vágnak zsebre nagy proviziókat, a másodikba azok, akik az állam beszerzéseinél nyelnek el százmilliókat.
Valaki közbeszólt, mire Lupu ingerülten mutat Man lelkészre (Popa Man):
— Ennek az embernek, tudom, nincs palotája, sem pénze. Azt azonban nagyon ajánlom, hogy önként a parlamentbe hoznak olyanokat is, akik ellen alapos vádak merültek fel.
Meg kell állapítanom, hogy nincs bátorság ebben az országban. Főszázados gyávaság alatt nyögünk.
A régi időkben nem tudtuk kiirtani a korrupciót, mert fejet kellett hajtánunk az idegenek előtt. A nép kedvéért is kénytelenek voltunk meghunyászkodni. De most már nem lehet ez így tovább.
Solomon közbe akar szólni, de Lupu ráér:

— Nem állok szóba addig annál, amíg ide nem hozza az orvosi diplomáját és az érettségi bizonyítványát.
Tudom, hogy két állami orvosi állása is van, mégis az az értesülésem, hogy nincs diplomája.
Óriási zaj tör ki. Lupu feláll és ki-megy. Simionescu alelnök codálkozásait fejezi ki, hogy Lupu olyanokat állít, amiket maga sem hisz.

Ha Bethlen jön...

ÚJ EMBEREK, ÚJ PROGRAMM

A magyar kormányválság még hosszú ideig eltarthat — A kormányzó, a pártok vezéreit kívánja meghallgatni — Az új kormány teljes harmóniában kell lennie az egységespárttal

Budapest, szeptember 24.
A magyar kormányválság vajdó problémájának megoldására tegnap történtek meg az első hivatalos lépések.
Horthy kormányzó visegrádi tartózkodását hirtelen félbeszakította és visszatért a fővárosba s pénteken délután fogadta Bethlen Istvánt, valamint az országgyűlés két házának elnökeit: Almásy Lászlót és Wlassits Gyula bárót.

Bethlen István gróf kihallgatása két óra hosszat tartott s csak azután került sor a képviselőház és a főrendiház elnökeinek kihallgatására.
Ezzel az első, hivatalos audienciák már le is zajlottak és a kormányzó most már fogadhatja az egyes politikai pártok vezéreit, hogy azoknak véleményét is meghallgassa.
A kihallgatásokról természetesen semmi sem szivárgott ki a nyilvánosságra, az az egy azonban bizonyos, hogy Bethlen István egyelőre még nem designált miniszterelnök. Vagy azért, mert nem kapott megbízást az új magyar kormány megalakítására, vagy pedig azért, mert a megbízatást nem vállalta egyelőre.

Az audienciák után megindultak újra a kombinációk és a tárgyalások s bennfentesek tudni vélték, hogy Bethlen István gróf a kormányzói kihallgatáson egyelőre habozó magatartást tanúsított, de aztán mégis késznek mutatkozott, hogy új emberekkel és teljesen új programmal, megalakítsa az új kabinettet.
Ami természetesen egy értelmezendő, hogy ebben a pillanatban Bethlen még nem deig-

nált miniszterelnök, de a jövő hét közepére az lehet.

A kormányzói kihallgatásról távozó Almásy László az érdeklődő újságíróknak néhány mondatos nyilatkozatot adott, mondván a következőket:

— Azzal az érzéssel távoztam a kihallgatásról, hogy a kormányzó ur tökéletesen tájékozott a politikai helyzetet illetőleg és szándéka szerint minden számottevő politikust audienciára kéret magához. A megoldásnak minden esetre meg kell felelnie az ország érdekeinek. A kihallgatásokat a kormányzó ur a jövő hét elején is folytatja és a kibontakozásra minden valószínűség szerint csak csütörtökön kerülhet sor.

Maga az események középpontjában álló Bethlen István gróf nem nyilatkozott a kihallgatás után.

De a politikai körökben már úgy tudták, hogy Bethlen egyelőre kitérő választ adott. Ezért valószínű, hogy a jövő hét első napjaiban ismét kihallgatáson kell megjelennie a kormányzó előtt.

AZ ÚJ KORMÁNY ÉS AZ EGY- SÉGESPART

Pénteken este Bethlen az egységes pártban beszámolt az audienciáról, amelyen kizárólag csak tájékoztató jellegű beszámolót tartott a politikai helyzetről. A pártértekezleten viszont azt is leszögezte a miniszterelnökjelölt, hogy addig nem foglalhat határozottan állást, amíg a kormányzó nem ad ki megbízatást a kor-

A SENÁTUS IS MEGSZAVAZTA NAGYVÁRAD 30 MILLIÓS KÖLCSÖNFELVÉTELÉNEK JOGOSULTSÁGÁT

A szenátus péntek délutáni ülésén kisebb jelentőségű törvényjavaslatokat szavaztak meg.

A napirend előtti felszólalások során Bratu kormányárti szóvá tette azokat a súlyos illethekeket, amelyek egyes erdélyi iparágakat és az állatkivitelet bénítják. Kérte a pénzügyminisztert, mérsékelje ezeket a taxákat. Anastasiu parlamenti kezdeményezéséből javaslatot terjesztett be a női- és gyermekmunka védelméről illetőleg. D. R. Joanişescu munkaügyi miniszter magáévá tette a javaslatot, mire a szenátus kimondta tárgyalására a sürgősséget.

Áttérve a napirendre, elsősorban a kikötői munkások megszervezéséről szóló módosító javaslatot tárgyaltak. Popa Andrei liberális élesen bírálja a javaslatot, amely szerinte túlságosan nagy hatalmat ad a kikötői munkásszervezet kezébe s lehetővé teszi számára, hogy valósággal terrorizálhassa a munkaadókat.

D. R. Joanişescu munkaügyi miniszter védelmére kel javaslatának. Rámutat a kikötői munkások siralmas helyzetére, a kik a legnehezebb munkával is alig keresnek havonta másfélszer lejjel többet.
Ezután a javaslatot megszavazzák, majd több más kisebb javaslat között megszavazzák azt is, amely nagyobb adósságok kifizetésére 30 millió lej kölcsön felvételére jogosítja fel Nagyvárad városát.

mány megalakítására. Bethlen szerint egyébként a kibontakozás, azaz az új kormány megalakulása nem is a jövő hét közepére, hanem inkább a végére várható.

Azt is leszögezte Bethlen beszámolójában, hogy az új kormány teljes harmóniában kell lennie az egységes párttal.

— Nagyobb harmónia szükséges a jövőben a kormány és a párt között, mint amint jelenleg uralkodik, — vetette közbe az egyik képviselő.

— Harmónia csak egyféle lehet, — mondotta Bethlen.

Azután azt is megkérdezték tőle, hogy mi lesz a keresztény párttal.

— Az a designált miniszterelnök feladata, — válaszolta Bethlen.

Végül azt szögezte le Bethlen István, hogy úgy ő maga, mint a két házelnök, csak a politikai helyzetről és a válságról tájékoztatták a kormányzót, de személyi kérdések egyáltalában nem kerültek még szóba.

Az értekezlet berekesztése után Bethlen és az egységespárt tagjai a Gellért-szállóban társasvacsorán vettek részt.

Olaszország szimpátiá- nyilatkozata Német- ország mellett

Róma, szeptember 24.

Az egyik vezető olasz lap, a Giornalo d'Italia tegnapi „Németország igaza” című cikkében ismét Németország mellett foglal állást. Egy idő óta — írja a lap — a francia sajtó úgy tünteti fel a helyzetet, mintha Olaszország radót fujna, mikor a német birodalom politikai és gazdasági uniászületésének jeleit látja. A dolog fordítva áll, mi éppen minden aggodalom nélkül, sőt erős rokonszenvvel szemléljük, hogy Németország meg akarja szilárdítani a helyzetét.

A katedrától a — Népszövetség elnöki székeig

Matematikus, aki nem számolt a következményekkel — Börtön, forradalom és halálos ítélet után sem lehet megfélemlíteni az irek vezérét

A Népszövetségi Tanács 68-ik ülés-e szeptember 23-án kezdődött meg Genfben. Minthogy az elnöklés sora éppen Irországra esett, De Valera ir miniszterelnök vezeti le a tanács üléseit. Az a De Valera, aki a legélesebb harcban van az angol kormányval az irek függetlenségét illetőleg és a mandzsuri kérdésben sem osztja az angol hivatalos politikát. Ez az alkalom ad aktualitást annak a néhány fejtegetnek, amelyben Aldano, a kiváló történelmi regényíró rajzol gyors és találó vázlatot az ir szabadságmozgalom vezetőjeiről.

Eamon de Valera az ir nemzet hőse, de csak anyai részről ir származású. Apja spanyol volt, más források szerint máltai és úgy tudják, hogy zsidó ősök leszármazottja. Amikor két éves volt, meghalt az apja, mire anyja, aki teljesen szegény volt, Irorszába küldte egyik nagybátyjához, hogy az felnevelje. Egyetemre került, erős hajlama volt a matematikai tudományok iránt, ezért matematikus lett. Dublinban félig tanító, félig magántanár lett.

Sorsa rendkívül kalandos. Nagy szerepet játszott két polgárháborúban, amelyek vezetője volt. Az irországi események pszichológiája 1916-tól 1923-ig nem igen volt lovagias, 1920. áprilisában, az első polgárháború idején Collins, de Valera akkori jóbarátja, később halálos ellensége, akit de Valera társai gyilkoltak meg, a következőket írta vezértársának arról a forradalomról, amelyet együtt csináltak:

Soha sem képzeltem, hogy van a világon ennyi gyalázatosság, jogtalanság, hamisság és aljasság, mint amennyit barátaink és fajtársaink részéről látok.

De Valera magas, sovány, farsadt arcu ember. Nagyon elzárkózott, önféjű és kedélytelen. Legközelebbi barátai sem emlékeznek rá, hogy de Valera valaha bármilyen tréfát is megengedett volna magának. Hiu, annyira, hogy mozgalmáról, politikájáról soha sem beszélt másképp, mint „én” és „az én pártom”. Még véletlenül sem mondta úgy: „mi”, vagy „a mi pártunk”.

Harmincöt éves koráig még lakóhelyén, Dublinban is alig ismerték.

A DUBLINI FELKELES UTÁN BÖRTÖNBE KERÜL

A lever, 1916. évi dublini felkelés után de Valerát letartóztatták. Angliába szállították és börtönbe zárták. A bíróság halálra ítélte, de az ítéletet életfogytiglani fegyházra változtatta át az angol király kegyelme. Csak rövid ideig volt a börtönben, ahol cellatársai szobavezérnek tették meg. A börtön igazgatóságával szemben kemény magatartást tanúsított és ez szerezte meg számára a népszerűség első megnyilvánulását — Irorszában. Az irek ebben az időben valóságos kultuszú őrtek annak a tizenhat kivégzett felkelőnek az emlékéből, a kiket de Valerával együtt ítéltek el. Ezek a kivégzések egyébként Amerikában is nagy elszennvetet keltettek a szövetséges és háborúban álló Angliával szemben: Maga Wilson is ir származású volt, éppen ezért pártfogásába vette fajtársait. Amikor 1916. végén Lloyd George kormánya lépett Asquith kabinetje helyére, a dublini felkelés résztvevői amnesztiát kaptak. Tömegesen szabadultak ki azok az emberek, akiknek társait ugyanolyan bűnökért, amelyeket ők is elkövettek, kivégezték.

Tiszára véletlen volt, hogy de Valera a megkegyelmeztetett listájára került.

DE VALERA, A MARTIR

A kiszabadulás után de Valerát a martirium glóriája vette körül és rövidesen megválasztották a sinfein-párt elnökének. Röviddel később az angolok újra letartóztatták és a lincolni fegyházba szállították. Ebből a fegyházból 1919. február 3-án rendkívül fantasztikus és regényes körülmények közt szabadult ki.

Egyik este felkereste a foglyot a fegyház lelkésze, aki a cella kulcsát is magával hozta. A beszélgetés alatt de Valera felhasználta a lelkipásztor szórakozottságát és a fagygyertyának az asztalra lecspegeő darabjaiba bele nyomkodta cellájának kulcsát. Az eképpen nyert lenyomatot egy humoros rajzban lemásolta és azt elküldte barátainak. Ezek megértették, hogy mit jelent a rajz, amely egy kulcslyuknál babráló részeg embert ábrázol. A rajz alapján elkészítették a kulcsot és azt egy süteményben juttatták be a fogolynak, a kinek azután az álkulcs segítségével sikerült megszöknie börtönéből.

AMERIKÁBAN FOLYTATJA A PROPAGANDÁT

A szökés nagy szenzációt keltett. Hiába vették magukat de Valera után a detektívek rajai és újságr riporterek százai, nem sikerült nyomára akadni. Végül is egyszerre Amerikában bukkant fel az ir sinfeinek vezére. Ott folytatott propagandát az ir függetlenség eszéért. Kiderült, hogy matrónának átváltozva azott az Újvilágba. Itt például ünneplés-

ben volt része. Newyork városa díszpolgárává választotta és az ir függetlenségi mozgalom számára öt millió dollárt sikerült összegyűjtenie.

Mint világhírű és nagytekintélyű államférfi került azután vissza hazájába. Távolléte alatt polgárháború tört ki a legelkeseredettebb formában Irorszában. Az ir forradalmárok angol rendőröket gyilkoltak meg, póstahivatalokat raboltak ki, kormányépületeket gyújtottak fel, — az angolok pedig lelőtték a felkelőket, kasztyókat és farmokat égettek fel.

A polgárháború legtragikusabb epizódja a corki polgármester halála volt. A fiatal polgármester, aki író és költő volt, azért került börtönbe, mert az angol hatóságok egy rendeletét nem hajtotta végre, azzal az indokolással, hogy városában egyedül ő bocsáthat ki rendeletet. E miatt két évi börtönrre ítélték. Itt éhségsztrájkot kezdett és emberfeletti erővel hetvennégy napon át koplalt. 1920. október 25-én súlyos szenvedések után meghalt.

LLOYD GEORGE ÉS DE VALERA

Röviddel később fordulat áll be az ir politikában, mert Lloyd George békülést keresett

Valkó, magyar külügyminiszter elkésettnek látja a dunai államok gazdasági tömörülését

Páris, szeptember 24.

Valkó Lajos magyar külügyminiszter érdekes interjút adott a Petit Parisien munkatársának a középeurópai gazdasági helyzetéről. A külügyminiszter elkésettnek tartja a dunai államok tömörülését olyan módon, hogy a vámpalak megszűnjének közöttük.

— Lehetett volna 8—10 évvel ezelőtt, — mondta Valkó — de azóta minden állam magasra emelte a vámpalakat, az egész vonalon a vámpódelim politikai

a zöld sziget lakóival. Világszerte szenzációt keltett, amikor Nagybritánia miniszterelnöke 1921. június 24-én táviratilag felkérte a lázadó de Valerát, hogy a konfliktus békés megoldása végett jöjjön Londonba. De Valera eleget tett a meghívásnak és a forradalmi delegációnak az élén elutazott Nagybritánia fővárosába. Békétárgyalások kezdődtek és ezek eredményeképpen Irország, mint társország, teljes független alkotmánnyal, köztársaság lett. De Valera intranzigens volt, országának teljes függetlenségét követelte, míg Griffith és társai megelégedtek a dominiumi alkotmány szerződéssel. Az ir parlament izgalmas harcok után 64 szavazattal 57 ellenében Griffith álláspontját tette magáévá. De Valera visszalépett és Griffith került a helyére. Az angolok elhagyák Irországot és megalakult az ir szabadállam.

Azt lehetett volna hinni, hogy ezek után elűnének Irország történetéből a bombák és fegyverek. De másként történt. De Valera fegyveres felkelést szervezett Griffith és Collins kormánya ellen. Most a két csoport harcolt egymással. Fosztogatások és kivégzések követték egymást. A harcoknak egyik áldozata lett Collins is, aki de Valerát annak idején megszöktette a börtönből. Most pártfogoltjának emberei gyilkolták meg.

A vezetők nélkül maradt ellenséges párt de Valera kiszabadulása után szétbomlott. Az irországi választásokon de Valera pártja győzött. A vezér a köztársaság elnöke lett és az angol börtönök egykori halálra ítélt foglya vezeti most a további függetlenségi mozgalmat. Ez, mint ismeretes, gazdasági harcokban is megnyilvánult, mert az irek bojkottálták az angol árukat. Anglia pedig súlyos beviteli vámkokat ró az irországi mezőgazdasági termé-nyekre.

uralkodik és minden ország kifejlesztette belső gazdaságát, amelyet most már kénytelen megvédeni. Az ipari utóállamok ugysem tudják elfogyasztani Magyarországot, Románia és Jugoszlávia agrártermését s mi kénytelenek vagyunk más piac után nézni. Nem tartom célszerűnek az egységes dunaközi valuta létesítését sem. Ehhez különben is politikai egységet kellene létrehozni, ami lehetetlen. Mindazonáltal Magyarország nem esik kétségbe, hanem bizik igazában

Románia egyetlen fapiaca Magyarország is csökkenti a bevitt

Katasztrófális helyzet előtt áll az erdélyi fatermelés

Kolozsvár, szeptember 24.

A román-magyar gazdasági tárgyalások már jóideje húzódnak s a kiszivárgott hírek a Magyarországon érdekelt romániai gazdasági köröket megdöbbentő nyugtalansággal töltik el.

A tárgyalások középpontjában a Magyarországra irányuló erdélyi tűzifa és fűrészárúkvitel áll. Teljesen beavatott helyről származó információ szerint a magyar faimportot kontingentálni akarják. A román delegáció először minimális 48 ezer vagon tűzifa és 20 ezer vagon fűrészárú beengedését kérte. A magyarok ezt soknak találták s a román bizottság már megelégedett volna évi 35 ezer vagon tűzifával és 10 ezer vagon fűrészárúval, vagyis az év még hátralevő három hónapjára tizenötezer vagon tűzifával és 4000 vagon fűrészárúval. A magyar megbízottak azonban kijelentet-

ték, hogy nem engedhetnek be többet a most következő negyedév alatt, mint 7000 vagon tűzifát és 1500 vagon fűrészárút.

A két álláspont között óriási ellentét van s így a tárgyalások eredménytelenül húzódnak. A román bizottság arra hivatkozik, hogy már az eredeti javaslatban is a legminimálisabb mennyiséget kérte. Kevesebbel az erdélyi faipar nem érheti be, mikor Magyarország az egyetlen piac. A magyar javaslat elfogadása megadná a kegyelemindófést annak a néhány erdélyi fászernek is, amely eddig kiállta valahogy a gazdasági válságot.

Ha a magyar delegáció nem hajlandó felemelni a felajánlott kontingent, a tárgyalások valószínűleg félbeszakadnak, de csak rövid időre, hogy azalatt a két ország ipari és kereskedelmi érdekeltségei közvetlen tárgyalásokkal közzithessék elő a talajt egy elfogadható egyezmény részére.

Nyomában van a newyorki rendőrség Jack Diamond gyilkosainak

Egy kilőtt, de meg nem sérült golyó vezette nyomra a detektíveket

Newyork, szeptember 24.

Az amerikai banditavilágnak, a gangsterek sötét társadalmának az elmúlt év decemberében nagy szenzációja volt: Jack Diamondot, a hírhedt banditavezért, ainek nevét Al Caponeval együtt emlegették, ismeretlen tettesek egy bérházban meggyilkolták.

Ez a gyilkosság is azok közé tartozott, amelyeknek felderítése a legtöbb munkát és gondot adja a rendőrségnek, az eredmény minden reménye nélkül.

Háromnegyed év óta tart a nyomozás, de csak most jutott el olyan eredményekig, amelyek alapján minden remény megvan arra, hogy a hírhedt banditavezér

gyilkosait rövidesen az igazságszolgáltatás kezébe adhatják.

Ha maga a gyilkosság, a hurhadt alvilági bandafőnök elpusztítása óriási szenzáció volt, nem sokkal kisebb érdekességgé az az eredmény, amelyet a nyomozást végző detektívek felmutattak a kitaró és rendszeres vizsgálat során.

A gyilkosság egy bérházban játszódott le. Az ismeretlen tettesek szitává lölték Jack Diamondot. Amikor a rendőrség megtartotta a helyszíni szemlét, egész halom revolvergolyót találtak a gyilkosság színhelyén. Az volt az érdekes, hogy az elkeseredett tüzharcban elpuffogatott revolvergolyók egy kivételével annyira meg-

BUDAPEST

Svábhegyi Szanatórium

subalpin (430 m.) diétás gyógyintézet,

már heti 140 P-től

Legideálisabb érsz-téli klimatikus üdülőhely.

tökéletes szanatórium el-látást nyújt orvosi felügyelettel, 5-6 szori étkezéssel, vizkúrával, tüdőszel együtt.

sérültek, elvesztették alakjukat, hogy még a leggondosabb fegyverszakértői vizsgálatnál sem sikerült megállapítani a kaliberüket. És az egy épen maradt golyó vezette nyomra a rendőrséget.

Henry Butts kapitány, a rendőrség fegyverszakértője megállapította, hogy a talált golyó 38-as kaliberű Colt-pisztolyba talál. Pontosan beleillett az egyik revolverbe, amelyet a menekülő gyilkosok vesztettek el a gyilkosság színhelyén.

Amikor czzel a megállapítással készen voltak, már csak azt kellett kikutatni, hogy ki felejtette revolverét azon a helyen, ahol a banditavezért meggyilkolták. És a rendőrség ezzel a szinte megoldhatatlannak látszó rejtéllyel is boldogult.

Abból indultak ki, hogy a Hartford mellett levő Colt-fegyvergyárból még a múlt évben eltűnt 18 ismétlőpisztoly. Kiderült, hogy a gyilkosság színhelyén megtalált revolver is ezek közül való. És azt is megállapították, hogy a brooklynai Nostran Avenuen elkövetett gyilkosnagnál, a mely egészen független a Jack Diamond esetétől, ugyancsak a Colt-gyárból eltűnt revolvert használtak. S ennek a gyilkosságnak tettesét már rabként őrizik a Dannemora fegyházban.

Az amerikai rendőrségnek most már gyermekjáték volt a többi kibogozni. — Nyomában vannak annak a gangstercsoportnak, amelyik a híres banditakirályt meggyilkolta s már csak a letartóztatási parancsot várják, hogy elfoghassák őket.

A rendőr lábába lőtt a menekülő banditának

Csernovic, szeptember 24.

Vakmerő rablóátadás történt tegnap éjszaka Csernovic fő-utcáján. Salo Harban kályhajavító mester az Adler-féle üzletből jött ki, ahol nagyobb javításokat végzett. Amint a fő-utcaára ért, mellé szegődött egy ismeretlen alak és megkérdezte, hogy nem-e tud számára valami munkát. Harban nem felelt neki, mire az mellénél fogva megragadta és ütlegetni kezdte. Az ismeretlen tettes közben arra törekedett, hogy a Harbannál lévő aktáskát, amelyről azt hitte, hogy tele van pénzzel, elvegye. Ez azonban nem sikerült, mert a kályhamester segélykiáltásaira odasietett két rendőr. A bandita a rendőröket meglátva, elengedte áldozatát és futásnak eredt majd mikor látta, hogy tovább üldözik, revolverrel többször hátrálott. Erre az egyik rendőr egy jól irányzott golyóval lábán találta a banditát, aki összeesett. Azonnal bilincsbeverték, rendőrségre, majd kórházba szállították. Kiderült, hogy a vakmerő éjszakai támadó Mihai Cucilac rovtomultu betörő, akit a rendőrség már régóta köror. Cucilac sérülése olyan enyhe, hogy holnap már át is adják az ügyességnek.

Ráizet Morgan a telefonra

Bukarest, szeptember 24.

Az amerikai International Telephone and Telegraph Co. 1932 év első félében lezárt mérlege 254.674 dollár deficittel zárult, míg a tavalyi első félében több mint 5 millió nyereséget mutatott fel. Mint ismeretes, ez a társaság vette concesszióba a román telefont is.

Moszkva alatt hatalmas földalatti tó kerül el

Moszkva, szeptember 24.

Moszkva külvárosában folyó ásások során meglepő felfedezésre jutottak az ásásokat vezető mérnökök. Megállapították, hogy az orosz főváros alatt a mélyebb földrétegekben hatalmas földalatti tó van, mely roppant értékes kémiai anyagokat tartalmaz.

A tóból nyert kémiai anyagokat üoegyűrtésnél és lőporkészítésnél tudják majd felhasználni.

Megállapították azt is, hogy a tó sötétalma igen nagy, körülbelül ötször nagyobb a tengervíz sótartalmanál.

Bűnök fertője árad a gyergyóalfalusi bombaper tárgyalásán

Mit ér egy hamis tanuvallomás?

Egymást vádolják és hazudtolják meg az Avéd-pör tanui, akiket a bíróság nem mer megesketni

Csiksezerda, szeptember 24.

A pénteki tárgyalás

Baricz Imrénék, a védelem koronatanu-jának kihallgatásával kezdődik.

Antonescu elnök: Mit tud arról, hogy mit valott a vizsgálóbíró előtt Ungvári?

Baricz: Ezt nem tudom. De amikor Barabást először letartóztatták, a gyergyó-alfalusi községhez tartozott Ungvári Andrással, aki kacagva mondotta:

„Ugy elláttam a Barabás dolgát, hogy sohasem mászik ki ebből a bajból.”

Arra a kérdésre, hogy mi köze van Barabásnak a merényletnek, Ungvári így válaszolt: „En ugyan semmit sem tudok az egész merényletről, még kevesebbet arról, hogy Barabásnak is köze volna hozzá, de látod: mégis tömlebe tudtam jutni! Most is 7500 lejemmel tartozik a gazember!”

A következőkben Baricz Imre azt adja elő, hogy Ungvári őt is rá akarta venni a hamis tanuvallomás megtételére. Azt kellett volna állítania, hogy a merénylet előtti napon látta Barabást a két merénylővel tárgyalni. De ő azt mondotta, hogy ártatlan embereket nem tud bajba keverni. Igaz, hogy Barabás neki ellensége volt, de azért ilyen aljasságot mégsem vállalt.

Elnök: Miért volt ellenséges viszonyban Barabással?

Baricz elmondja, hogy közbirtokossági ügyek miatt feljelentéseket adtak be a vezetőség ellen s Barabás, aki akkor elnöke volt a közbirtokosságnak, azt hitte, hogy ő a feljelentő. Egyszer egy erdő-eladás miatt Ungvári részeg fővel íratott vele alá egy nyilatkozatot Barabás ellen.

Elnök: Folytassa. Mit csinált ezek után Ungvári?

Baricz: Ungvári hamis tanukat kezdett toborozni Barabás ellen. Hozzáfordult s abban egyeztek meg, hogy Ferencz Andrást, Balázs Ferenc asztalost és Pál Antalt szerzik meg.

Ungvári 20-20 ezer lejt ígért nekik Avédné nevében.

De Ferencz András azt mondotta, hogy neki egy krajcár sem kell, csak Avédné adja vissza azt a birtokot, amit Avéd dr. lefoglalt tőle. Maga Baricz előleget kért, de Ungvári nem tudott adni. Megelégedett azzal a gyűrűvel, amelyet Ungvári zálogképpen adott. A gyűrűt Berszán Jánosnál zálogosította el. De Berszán Barabásnének is elmondotta a gyűrű történetét s Barabásné felvitte az ékszer-t a vizsgálóbíróhoz.

Elnök: Mi volt a célja a hamis tanuvallomással?

Baricz: Szerettem volna Ungvári aljasságát leleplezni. Később Abraham dr. irodájában nyilatkozatot adtak Ungvári szerepéről s ekkor az félmillió lejt ajánlott fel, csak vonják vissza a terhelő nyilatkozatot. Amikor Ungvári látta, hogy ők sehogysem állanak melléje, a vizsgálóbíró előtt tett terhelő vallomását Barabás ellen visszavonja.

Elnök: Ki hallotta ezt?

Baricz: Csak a családom. Abban állapodtam meg Ungvárral, hogy bemegy Csiksezerdába. Pénzt kért, mert neki nem volt. Berszántól kértem megint 1000 lejt s annak felét Ungvárinak adtam. Ungvári Barabásnéval együtt ment ki az állomásra s utközben könnyezve kért bocsánatot az asszonytól. A gyergyószentmiklósi állomás melletti trafikba Ungvári bement cigarettát venni s azzal jött ki, hogy ott tartozott 490 lejjel s minden pénzét ott fogták. Barabásné váltott jegvet Ungvárinak, aki az 500 lejt azzal tette le a vizsgálóbírónál, hogy Barabásné akarta vele megvesztegetni.

Abraham dr. védő kéri, hogy Baricz kihallgatását szakítsák meg s helyette őt hallgassák ki a továbbiakra vonatkozólag. A bíróság azonban az ügyész és a magánvád tiltakozására elutasítja a kérelmet és folytatja Baricz kihallgatását.

BRUKENTHAL SZANATORIUM

(AVRIG, Sibiu-megye)

Klimatikus gyógyhely.

Kneipp gyógyító módszer szerint berendezett üdülőhely és intézet heverő-gyógyító módszerekkel. Egész éven át nyitva. Az őszi és téli kezelése különösen hatásosak. Lakás és teljes ellátás egy, két és több ágyas szobákban napi 130-110-90 Lejért. Prospektusokkal az ügyvezetőség szolgálat. Vezető orvos: Dr. Julius Binder.

Tanu most elmondja, hogy Abraham dr. irodájában nyilatkozatot adott Ungvári s abban azt szögezte le, hogy a merénylettel kapcsolatban minden előző vallomása hamis volt s Barabás teljesen ártatlan.

Elnök: Hogy van az, hogy Ungvári annyit sirt?

Baricz: Nem tudom. De ezzel az ügy-gyel kapcsolatban többször láttam sirni. Közbirtokossági ügyek miatt haragban volt Barabással. Ungvári többször meg is zsarolta az ügyvédet.

Baricz ezek után arról az összejegyzet-ről beszél, amelyben Ungvári térden-csuszva kért bocsánatot Barabástól. A „tanukongresszus” leírása egyezik a már elhangzott vallomásokkal. Az ügyész keresztkérdésekkel igyekszik Bariczot za-

varba ejteni, de az valahogy mégis kivágja magát.

A délutáni tárgyaláson még mindig Baricz áll a bíróság előtt.

Ügyész: Csak maguk négyen voltak hamistanyázásra kaphatók a faluban?

Baricz: Lehetnek többen is...

Ügyész: Hiszi-e, hogy Avédné minden tanúnak ígért 20-20 ezer lejt?

Baricz: Nem tudom, ígért-e. De nem hiszem. Ungvári hazudik.

Ügyész: Mi érdeke lehetett Ungvári-nak abban, hogy Barabást bajba keverje?

Baricz: Nekem sokszor mondotta Ungvári, hogy Avédné 200 ezer. Sándori dr. 20 ezer s Avéd András 30 ezer lejt ígért csak mellettük legyen a perben. Ung-

Németország nélkül

Nem halad a leszerelési konferencia egy lépéssel sem előre

Genf, szeptember 24.

A leszerelési konferencia vezető köréi továbbra is a német ügyvel bajlódnak, mert Németország részvétele nélkül az értekezlet munkája teljesen komolytalan. Annál is inkább, mert a német birodalom erős hajlandóságot mutat arra, hogy a konferencia háta mögött és beleegyezése nélkül fegyverkezzenek. A közvetítést Anglia vette a kezébe.

Simon angol külügyminiszter közvetítő javaslatot készített, amelyhez Olaszország már hozzá is járult. Az indítvány az, hogy a nagyhatalmak ismerjék el „bizonyos mértékben” a német követelések jogos voltát, de a német fegyverkezés helyett saját fegyverkezésük „bizonyos arányú” csökkentésével elégséges ki Németországot. A javaslat a versaillesi békeszerződés kritikus, ötö-

dik, azaz a leszerelésre vonatkozó szakaszát is módosítaná, de megjegyzi, hogy ehhez előbb a Népszövetségnek is hozzá kell járulnia.

A közvetítő indítványt tegnap átadták Neurath német külügyminiszternek. Ezután a Carlton szállóban bizalmas megbeszélés folyt le Simon és Neurath között, amelyről illetékes helyről csak annyit közöltek, hogy a két miniszter megvitatta a német követelések és a leszerelés ügyét, de konkrét javaslat a beszélgetés során el sem hangzott. Jólértesült körök szerint ez annyit jelent, hogy az angol külügyminiszter előterjesztette javaslatát német kollégájának, aki azonban elfogadhatatlannak találta. A kulisszák mögött most tovább folynak a megbeszélések, hogyan lehetne Németországot meggyőzni anélkül, hogy követeléseit teljesítsék.

Újabb vihar Lupu miatt a kamarában

Bukarest, szeptember 24.

A kamara szombat délelőtti ülése is a viharok jegyében zajlott le. A vihart a péntek esti ülésen elhangzott Lupu-Solomon-vita folytatása kavarta fel.

Lupu ugyanis a jegyzőkönyvhöz hozzászólva kijelenti, hogy csak azért ugrott neki kiméletlenül Solomon-nak, mert az is támatta őt. Annak idején Florescu szólította fel őt arra, hogy Solomon-t helvezze át, de ő nem tette meg. Solomon-nál külön emberek is támadták, Filipescu is gúnyotgatónak nevezte őt, de nem sokat törődött ezzel. Azt is mondta, hogy Moszkvából kap pénzt. Most senkinek nem jut eszébe, hogy

D. R. Joanitescunak is megvan a maga kártyaklubja.

Legyen már vége az ellene indított személyi hajszának. Solomon pedig mutassa be érettségi bizonyítványát és diplomáját.

ha azt akarja, hogy szóbaálljon vele. A vagyonellenőrzésről szóló törvényt nem szavazza meg.

Prelipceanu kuzista az altisztek sérelmeinek orvoslását követeli. Rang kéri a bírák és bíróságok helyzetének javítását, mert a félre még fájuk sincsen. Negura liberális gunvosan megjegyzi, hogy fahíány miatt majd nem tudják a vagyonrevíziós tárgyalásokat sem lefolytatni. Pilat és Lupu a besszarabiai, valamint erdélyi hidak tarthatatlan állapotát teszi szóvá. Hügel sváb képviselő tiltakozik az ellen, hogy a kistrafikosokkal 15 ezer lejt értékű árut tartassanak raktáron, holott a monopol törvény csak 4000 lejtben szabta meg a maximumot. Követeli a cséplőgépek adójának revízióját is.

A napirendi vita során Rosetanu a verszkánus támadja a vagyonrevíziós javaslatot s kifejti, hogy azt nem szavazhatja meg.

Rosszul fogalmazták meg a vámkedvezményről szóló rendeletet és

Tizenötmillióval károsította meg az államot egy cseh selyemgyár csernovici tisztviselője

Bukarest, szeptember 24.

Az egész országra kiterjedő nagyszabású vámcsalásnak jöttek nyomára a bukovinai hatóságok.

Három évvel ezelőtt Csehszlovákia egyik legismertebb selyem- és posztóáru gyára az ostravi Vinciguera üzem igazgatósága azzal a kéressel fordult a román kormányhoz, hogy engedélyezzék az ország területén egy fiókgyár alapítását, a mellyel szemben csak egy engedményt kérnek, nevezetesen, hogy a nyersanyagot, amely a gyártáshoz szükséges, 50 százalékos szállítási kedvezményvel hozzassák be az országba.

A kormány kész örömmel tett eleget a csehszlovák gyár kérésének, amely egy

Gelber nevű tisztviselőjét küldte Csernoviczba a fióküzem megszervezése végett.

A gyár bár egész kis mértékben, de megkezdte működését, azonban nem sokat jövedelmezett. Ekkor Gelber tisztviselőnek eszébe jutott, hogy a román kor-

és idegbántalmakban szenvedők egyértelműen dicsérik a Togal-tabletták gyors és biztos hatását. Togal a kórokozó anyagokat természetes úton távolítja el. Oldja a húgsavat és nagymértékben bakteriumölő. Egy kisérlet meg fogja győzni! Ragaszkodjék a Togal-hoz, nincs ennél jobb! Több mint 6000 orvosi vélemény! Minden gyógyszerboltban Lei 52.—

Csúsz-

Togál

vári azt mondotta, hogy ha ezeket a pénzeket megkapja, fűrészgépet vesz és engem tesz meg mindenesnek.

Sándori dr. (tanuhoz): Ölt-e embert?

Baricz: Nem.

Sándori dr.: Hát hogy halt meg Fehér Mihály?

Baricz: Megszúrták. Engem itéltek el, de a per folyik s a tábla felmentő ítéletet hoz. Az én tanuim közül egyedül csak Ungvári szerepel ebben az ügyben is. Ő akkor az igazat vallotta.

Sándori dr. kérdései a továbbiakban azt igyekeznek megvilágítani, hogy miképpen akart az ő lakásán Ungvári lemásolni egy nyilatkozatot. Eltört a tollhegy s amíg ő másikat hozott, Ungvári megszökött. Bariczot felvették a csendőrségre s ottan Popp Béla dr., Ungvári és Avéd András jelenlétében azt kellett írnia, amit Ungvári diktált.

Kihallgatása során Baricz súlyos elmentmondásokba keveredik.

Az előrehaladott idő miatt a tárgyalást Antonescu elnök berekeszti azzal, hogy szombaton délelőtt a tárgyalást Baricz, Barabás, Ungvári, Berszán János és Pál Antal szembesítésével kezdje meg.

Ez a szembesítés lesz a tárgyalás legizgalmasabb mozzanata, mert a gyergyóalfalusi borzalmas szennyezők és piszkok ez alkalommal kavarodnak fel legjobban és legjellemzőbben.

mány által adott vámkedvezményről szóló rendeletben nincs pontosan előírva, hogy mennyi nyersanyagot hozhat a gyár az országba. Ezt a mulasztást Gelber hamis, de nagyszerűen jövedelmező üzletre használta fel. Összekötöttetésbe lépett Bukovina valamennyi selyem- és posztógyárával, amelyeknek felajánlotta, hogy féláron szállít nekik külföldi nyersanyagot.

Gelber ur ekkor megkezdte üzletét és vagonszámra hozta be az országba féláron a nyersanyagokat, s az előnyös üzlet ellenében hatalmas sápot szedett a gyáraktól.

Három éven keresztül folytatta ragyogóan jövedelmező üzletét Gelber és egész Romániát elárasztotta csempészett nyersanyaggal. Nemrégiben azonban feljelentés érkezett a bukovinai hatóságokhoz, a melyben leleplezik Gelber üzletét.

A vizsgálat titokban indult meg és a hatóságnak sikerült Gelbert éppen abban a pillanatban elfogni, amikor a külföldről hozott csempészanyagokat osztotta szét kliensei között. Gelbert azonnal letartóztatták és átadták az ügyészségnek. Hozzávetőleges megállapítás szerint több, mint 15 millió lejjel károsította meg ilyenformán az államot.

Az ügy óriási és érthető pánikot okozott egész Bukovinában, mert a hatóságok a vásárló gyárak ellen is megindították az eljárást és azokat mintegy 30 millió lejre bírságozták meg vámkihágás miatt. A vizsgálat egelőre folyik és további letartóztatások várhatók.

Egy híres bécsi tanár szívoperációt végzett

Bécs, szeptember 24.

Dr. Gustav Felsenreich, a bécsi orvosi egyetem híres tanára, szakértő körökben is feltűnően keltő szívoperációt végzett egy 11 éves gyermekben. Rudolf Datemayer 11 éves fiú vadászat közben kapta a sörétlővést, melyből három szem a szívébe fúródott. A kitűnő tudósnak sikerült a dobogó szívből kivenni a söréteket és a burkolatot is bevarrni, mielőtt az elvérzés beállhatott volna.

Nappal polgármester — éjjel kártyaklubigazgató

Bukarest, szeptember 24.

Néhány nappal ezelőtt példátlan viszálylás ügyében érkezett feljelentés a belügyminisztériumhoz Constantinescu volt képviselő, Buzău jelenlegi polgármestere ellen.

A feljelentésben azzal vádolják a polgármestert, hogy titokban egy kártyaklubnak az igazgatója, amelyben mindenféle tiltott szerencsejátékokat üznek és azokkal rendszeresen fosztogatják a közönséget. Bár a buzăui rendőrség már több ízben akart eljárást foganatosítani a kártyaklub ellen, a polgármester ur protekciójára minden eljárási kísérlet csődöt mondott.

A belügyminiszter a panasz vétele után azonnali hatállyal táviratilag fűggesztette fel állásától Constantinescu polgármestert ugyancsak táviratilag utasította a hatóságokat, hogy tiltott szerencsejáték miatt adják át a „klubigazgatót” az ügyészségnek.

Járványos betegségek Szatmáron

Szatmár, szeptember 24.

A főorvosi hivatal jelentése szerint a városban tifusz, skarlát, vérhas és diftériusz járvány pusztít, amelynek már is több halálos áldozata van. Így a városi kórházban is történt vérhasból kifolyólag két haláleset s ezért a kórházat elzárták a látogatóktól. A városi orvosi hivatal minden szükséges intézkedést megtett a járvány tovább terjedésének megállítására.

Ha az embert nem hagyják meghalni

Békés, szeptember 24.

Sas János gazdalegény minden áron meg akart válni az élettől. Felakasztotta magát: az anyja levágta. Lófarkára kötötte magát s a lovat elindította galoppban: levágták a lófarkáról is. Kutba ugrott: onnan is kihúzták. Végül tombolva támadt egy rendőre abban a reményben, hogy az majd lelövi. De a rendőr csak úgy összekardlapozta, hogy kórházba kellett szállítani. Most várja, hogy felgyógyuljon és legalább a rendőrn álljon bosszút.

Egy volí német hadifogoly teleplezi Matuska hipnotizőrt, a titokzatos Leó szellemet

Még az orosz hadifogolytáborban hipnotizálta Matuskát

Bécs, szeptember 24.

Az osztrák fővárosban általános szenzációt keltett az a levél, amelyet egy magát teljes névvel aláíró duisburgi kereskedő intézett Matuska Szilveszter feleségéhez. A levélben, amely alkalmas arra, hogy Matuska Szilveszter borzalmas cselekedeteit új megvilágításba helyezze, sőt ha a közlésnek a hatóságok hitelt adnak, lehetővé tegye a vasúti merénylet bűnügyének revízióját, többek közt a következőket írja a német kereskedő:

— Azt hiszem, hogy olyan felfedezésre jutottam, amellyel szolgálatot tudok önnek tenni. Amikor a Matuska perről szóló lapudósításokat olvastam, úgy rémlett nekem, mintha már valahol hallottam volna Matuska Szilveszter nevét. Sokaig tépelődtem ezen, de hiába. Egyszer aztán azt olvastam, hogy Matuska valami Leó nevű szellemről beszélt a főtárgyaláson és azt mondta, hogy ez a szellem vitte rá borzalmas bűncselekményeire. Amikor azután a Schlesinger nevet is olvastam, egyszerre eszembe jutott egy évvel ezelőtti átélt eset.

— Az orosz hadifogság idején történt, amikor az osztrák hadifoglyok tábora közvetlenül mellettünk volt. A táborban volt egy Schlesinger Leó nevű hadifogoly, akinek példátlan hipnotizáló tehetsége a legnagyobb feltűnést keltette és hihetetlen teljesítményeket meséltek róla. Egy este néhány barátommal átmentünk az osztrákok fogolytáborába, hogy megnézzük a hipnotizőrt. Meg is láltuk és ekkor a következő jelenetnek voltunk szem és fültanúi:

A hipnotizőr dühösen vitakozott egy médiummal, aki nem akarta, hogy transzba ejtsék. Amikor Schlesinger egyre erőszakosabban próbálta kapacitálni, dühösen rákiáltott:

— Nem akarom, hogy hipnotizálj, nem

akarom, hogy olyasmi történjék velem, mint Matuska Szilveszterrel, akit teljesen hatalmadba kerítettél és akiből valósággal bolondot csináltál.

— Most rájöttem, — folytatja a levélíró, — hogy innen ismerem a Matuska nevet és most már minden teljesen világos előttem. Később megtudtam, hogy Schlesinger Leó az egész fogolytáborban dicsekedett azzal, hogy Matuskát teljesen a hatalmában tartja.

Erről a hipnotizőrrel egyébként is szörnyű dolgokat hallottam. Egyszer hipnotizált egy cigányt és arra kényszerítette, hogy fojtson bele a kutba egy török őrmestert. Schlesinger később megszökött a börtönből. Ugy tudom, hogy lelkiismeretét az említettek kivül még sok egyéb bűn is terhelte.

— Nagyságos Asszonyom! — fejezte be levelét a duisburgi kereskedő, — remélem, hogy ezzel a közlésemmel kezébe adom férje szörnyű rejtélyének a kúcsát. Használja fel úgy, ahogyan akarja. Rendelkezésére állok akár mint tanu és remélem, hogy bajtársaim között is lesznek olyanok, akik igazolni fogják állításaimat.

Hiba van a kölcsön körül

Nagyvárad ugyan megkapta a harminc milliót — de egyelőre csak papíron

Nagyvárad, szeptember 24.

Ezt az elszegényedett magyar batárváros egy évtizede, kisebb-nagyobb megszakításokkal, ideiglenes bizottságok kormányozták, mert a városi lakosság akaratából választott tanácsokat csak rövid ideig hagyták helyükön. Ezek az ideiglenes bizottságok, melyek a mindenkori rezsim bizalmasaiból és csatlósáiból kerültek ki, nem is irányíthatták hozzáértéssel a város ügyeit. Gondatlanság, tékozlás jellemezte ezt a városi gazdálkodást.

Tudvalevő az is, hogy ezeknek a bizottságoknak a törvény szerinti költségvetést sem volt joguk készíteni s így természetesen kölcsön felvételére sem lehettek illetékesek. Annál furcsább hogy ez az „interimár”, éppen most kért felhatalmazást a parlamenttől kölcsön felvételére, mikor — amint hírlík —, pár héten belül amugy is visszaállítják az anakidején törvénytelenül felosztott tanácsot. Ugyálszik, hogy nem bírták kivárni azt a kis időt, míg olyan tanács intézheti el belátás szerint a kölcsön ügyét, amelynek a lakosság bizalma adta meg hozzá a jogot.

SPECIALITÁS Eau de Cologne D'ARGY

amelyeknek elbűvölő illata
elénkít és faszcinál!

TOUTES LES FLEURS
CHER AMOUR
Mijiko
Chérie Mar
Délire
MAJESTIC
TAIFUN

Az eset azonban így is szerencsésen végződött. Újabb jelentés szerint a rablók ugylátszik megijedtek az óriási nyomozó apparátustól, a gyermekgyilkosságot pedig nem merték végrehajtani, mert féltek a villamosszéktől. Így hát lemondtak a 40.000 dollárról s a gyermeket ismeretlen bűvölvük közelében felültették egy villamosra. Egy asszony az újságok személynélirása nyomán felismerte és hazavitte. A rendőrség ennek dacára folytatja a nyomozást, hogy újabb rablásokat megakadályozzon.

Csődbe került a világ legnagyobb dohányvállalata

Newyork, szeptember 24.

Az United Cigar Stores of America és a hozzá tartozó Cigar Stores Realty Holdings Inc., tegnap csődöt kértek maguk ellen. A kompániák bukásuk alapokául, a csődkérvényben, szerencsétlen ingatlan spekulációkat neveztek meg. A csőd természetesen érinti a szivar korporáció összesen 810, az Egyesült Államok minden részén nyitott fióküzleteit is. A csődöt kimondó korporáció csődtömeg gondnokául Cox szövetségi bíró a The Irving Trust Co.-t nevezte ki.

A csődbe került óriási vállalat a következő kijelentést tette:

„Az United Cigar Store láncüzletei mellett foglalkozott még ingatlan üzletekkel is. Ezek az ingatlan üzletek a múltban kifizetődtek, de a múlt évben már veszteséggel jártak. A veszteségek a közelmúltban szaporodtak és olyan súlyossá váltak ügyfeleink visszaélése miatt, hogy a csődöt kénytelenek vagyunk kimondani.

Végrehajtják az álláshalmazásról szóló törvényt

Bukarest, szeptember 24.

A pénzügyminisztérium átiratban kérte az összes minisztériumokat, hogy az álláshalmazásról szóló törvény rendelkezéseit minél hamarabb hajtsák végre. A földművelésügyi minisztérium az átiratra elrendelte, hogy minden nyugdíjast bocsássanak el a minisztérium hatáskörébe tartozó hivatalokból, miután a nyugdíjasok a törvény szerint új állami állásokat nem foglalhatnak el.

Újabb gyermekrablás Amerikában

Egy dúsgazdag bankár kis fiát rabolták el a banditák, akik azonban félve a nagy apparátussal beindított rendőri nyomozástól, visszaküldték a gyereket

New-york, szeptember 24.

Újabb gyermekrablás tartja izgalomban Amerikát. Az áldozat egy dúsgazdag amerikai bankár kisleánya.

Rustel bankár 8 éves fia az iskolából tartott hazafelé. Utközben egy szép autó állt meg mellette.

— Szállj be fiacskám — szólalt meg a soffőr — a papa küldte elébed az új autót.

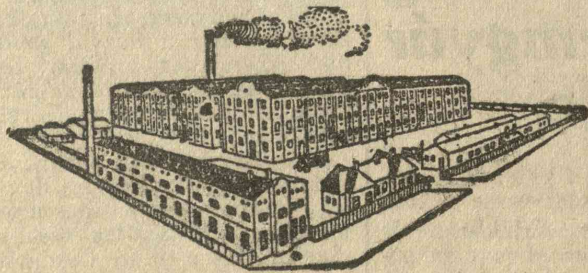
A fiúcska gyanútlanul és örömmel beugrott az elegáns kocsi. Abban a pillanatban valaki leplet borított a fejére, az autó pedig gyors iramban elszárgult.

A bankár, aki hiába várta haza gyerme-

két az iskolából, jelentést tett a rendőrségnek. Csakhamar jelentkeztek a járőrök, akik szemtanúi voltak a villámgyorsan végrehajtott merényletnek, de nem volt idejük közbelépni. Mivel az apa az amerikai pénzvilág egyik legismertebb tagja, a rendőrfőnök utasította huszezer közeget, hogy tűzön-vízen keresztül nyomozzák ki a tetteseket. Az apa hazament s otthon már várta a szokásos fenyegető levél, amelyben a rablók 40.000 dollár váltságdíjat követeltek, különben megölik a gyermeket. Az apa visszarohant a rendőrségre, kijelentette, hogy örömet megfizeti a váltságdíjat, de a rendőrség nem engedte.

D. MOCIORNITA CIPŐK ÁRJEGYZÉKE

Mindenféle box-bőr vagy chevreau, fekete vagy színes vízhatlan talpu

Bőráru gyárai, cipő és utazási cikkek
Bukares1D. Str. Apele Minerale 67-75

Eladás csak a saját raktárában:

Bukaresten, Str. Carol 29, Griviței 196 bis, Bar. Moșilor

Vidéken: Brassó, Kolostor-utca 14.

Craiova, C. Lung. Tecuci, Roman

Felülmulthatatlan minőség és tartósság, elegáns és higiénikus. — Óvakodjanak az utánzatoktól.

GYERMEK CIPŐ:
18-22 Sz. Lei 170.
23-25 „ Lei 190.
26-28 „ Lei 210.
29-31 „ Lei 230.

GYERMEK FÉLCIPŐ:
18-22 Sz. Lei 150.
23-25 „ Lei 170.
26-28 „ Lei 200.
29-31 „ Lei 230.

női fél cipő
35-37
Lei 290
38-40
Lei 320

férfi fél cipő
41 46
Lei 400

férfi cipő
41-46
Lei 420

Tengeri kigyóvá nőtt a tengerészeti panama ügye

Niculescu-Rizea viceadmirális leplezte le az utóbbi évtized legnagyobb panamáját — Titokban tartják a panama szereplőinek nevét

Bukarest, szeptember 24.

A haditengerészetnél történt sokmillió panama kivizsgálása még mindig a kulisszák mögött történik. A kormány által kiküldött vizsgálóbizottság mereven elzárkózik attól, hogy a felvizsgázott közvéleményt a vizsgálat eddigi fázisairól akár kivonatossan is tájékoztassa. Mindenki csak arról beszél, hogy a hajók és hadianyagok bevásárlásánál több magasrangú katonatiszt közel harminc millió lejjel károsította meg az államot, de hogy kik ezek a katonatisztek, vagy hogyan követték el a negyedmilliárdos panamát, arról senki sem tud biztosat. Természetesen, mint minden ilyen alkalommal, most is akadnak „biztos forrásból” informálódott személyek, akik neveket és pontos adatokat tudnak, de a hivatalos körök ezekre az információkra lakonikus feleleteket adnak.

A tengerészeti panama körül szövődött sűrű háló titokzatosságát erősen növeli az ellenzéki román sajtó mély hallgatása. Legfeljebb a kiadott hivatalos kommunikékat írják meg néhány rövid sorban és minden kommentár óvatos elkerülésével, de a fölük megszokott szenvedélyes támadások a kormány ellen, ezúttal elmaradtak.

Nagyon érdekes nyilatkozatot tett ezzel kapcsolatban Pamfil Seicaru a „Curentul” főszerkesztője, aki néhány nappal ezelőtt kijelentette, hogy

a bukaresti román sajtó hazafiasságából hallgatja el a tengerészeti panama részleteit.

Pamfil Seicaru kijelentését azután többféleképpen kommentálták. Végül is egy kormányhoz közelálló politikai lealáczta ezt a „kötelességi hazafiasságot” azzal, hogy az ellenzéki sajtónak hallgatni kell erről az ügyről, mert nem tanácsos olyan embereknek a napra állni, kiknek vaj van a fején.

Ez a körülmény ezután sok mindent megmagyaráz....

A viceadmirális leplezte le a panamát.

Ami a tengerészeti panama részleteiről nyilvánosságra került, az Niculescu-Rizea viceadmirális leleplező kijelentéséből származik. Az ősz viceadmirális neveket ugyan nem közölte a nyilvánossággal, de nagyon súlyos vádaknak hangzottak több olyan magasrangú tengerésztiszt ellen, akik éveken keresztül irányították Románia haditengerészetének ügyét.

Niculescu-Rizea vádjaihoz azonban már nagyvonalú képet lehet arról a nagyszabású és szemérmetlen panamáról alkotni, ami a viceadmirális szavai szerint egyeduralkodó az utóbbi évtizedek panamáinak történetében.

Niculescu-Rizea vice-admirális vádjai ma a parlament és szenátus vegyes bizottságai előtt fekszik, és hatvan dossziára terjedő iratot ölel fel. Az első kivizsgálandó pontja a vádnak az a száznegyven millió lejes tétel, amit a múlt évben a Iorga-kormány utalt ki a haditengerészetnek azzal, hogy tengeraltjáró hajókat vásároljon.

A viceadmirális leszögezi, hogy ezt a pénzt nem fordították tengeraltjáró hajók beszerzésére, viszont a pénz is eltűnt.

— Mi történt tehát ezzel a pénzzel? — kérdezi Niculescu-Rizea. Arról biztos tudomása van, hogy ebben az időben a tengerészet nagymennyiségű hadifelszerelést vásárolt, de erre mindössze negyvenmillió lejt költöttek el. Hová tűnt el százmillió lejt?

Még ennél a 40 millió hadianyag beszerzésénél is vakmerő visszaélés történt. A haditengerészeti államtitkárság három különböző ajánlatot kapott annakidején. Mind a három olaszországi gyárak adták be. Az egyik 20 millió, a másik 24 millió, a harmadik pedig 29 millió ajánlatot tett.

— Legnagyobb meglepetésre — mondja Niculescu-Rizea, a harmadik gyár ajánlatát fogadták el, de a 29 milliót „titokzatos kezek” 40 millióra változtatták.

— Önkéntelenül felvetődik a kérdés, — hangzik tovább Niculescu-Rizea vádja, miért kapta meg a szállítást a legdrágább ajánlatot adó gyár, amikor több szakértő írásbeli véleménye szerint a hadianyagok minősége között legfeljebb egy-két százalékos különbségek vannak. Továbbá, hogyan változott át a 29 millió ajánlat 40 millióra? Kinek a kezén tűnt el ez a 11 millió lejes tétel?

Ugyanebben az időben több hadihajóra aszerelésre is kért ajánlatot a tengerészeti államtitkárság. Erre is három ajánlat jelentkezett, két belföldi: a Resica

4 millió lejes ajánlattal, az Állami Arzenál 3 és félmillió ajánlattal s végül az a titokzatos olasz gyár, mely az előbbi szállítást is megkapta, ugyancsak 4 millió ajánlattal jött s az elszámolásban mégis 8 millió lejt kifizetett összeg szerepel.

— Hol volt a hadügyminiszter akkor, a mikor ezeket a szállításokat kifizették? — kérdezi Niculescu-Rizea viceadmirális. — Vagy ha kormánytól függ az állami szállítások lebonyolítása, ki juttatta olaszgyáraknak a szállítást és ki, vagy kik követték el ezt a szemérmetlen panamát? Hol volt a kormány delegátusa, aki részt vett ezeken a tárgyalásokon?

A német diplomácia sorozatos kudarcra miatt Hindenburg kicserélte a nagyköveteit

Berlin, szeptember 24.

Hindenburg birodalmi elnök aláírta a rendeletet, amellyel Hoesch eddigi párisi nagykövete Londonba helyezi át, helyébe pedig Köster jelenlegi külügyi osztályfőnököt nevezi ki párisi nagykövetté.

Ezzel egyidejűleg leváltották Schubert

— Ha már külföldre szórták ki a pénzt és nem bíztak a belföldi gyárakban, miért fizettek kétszeres árat és főleg mire fordították a két szállításhoz 29 millió lejt?

Egyelőre ezek a kérdések várnak feleletre a vizsgálat során, melynek éppen Niculescu-Rizea viceadmirális követel nyilvánosságát. A közönség, mely néhány száz sorban olvasott eddig a tengerészeti panama tengeri kigyóvá nőtt botrányáról, mindent akar tudni. Egyes bukaresti körökben máris azt rebesgetik, hogy az ügy nagyon súlyos, és ezért nem szabad ezt a panamát napirenden tartani.

bg

Keleten ismét készül valami

Japán-orosz gazdasági egyezmény készül

Amerika és az európai nagyhatalmak izgalommal nézik a közeledést

Páris, szeptember 24.

Francia politikai körökben óriási érdeklődéssel és izgalommal tárgyalják az állítólagos orosz-japán közeledést.

A „Le Matin” washingtoni tudósítója szerint az Oroszország és Japán között létrejött petroléum-egyezménynek főleg az a célja, hogy Japán teljesen függetlenítse az amerikai petroléumtól. Japán részéről a tárgyalásokat a közismert közgazdász, Cojito Matzuka folytatja.

A Egyesült-Államok válaszul Japánnak eme lépésére elhatározta, hogy hadiflottáit a havai szigetek köré összpontosítja, amely szinte hadüzenet lesz Japán számára.

Az orosz-japán petroléumegyezménynek egyébként két főfeltetele van:

1. A szállítás lényeges megkönnyebbítése, míg a második feltétel az új mandzsuri állammal van összeköttetésben.

Legújabb jelentések szerint abban az esetben, ha Oroszország elismeri az új mandzsuri államot, Japán a lehető legkedvezőbb feltételek mellett engedélyezi a szovjet-exportot, ezenkívül pedig garantálja a szovjet keleti vasutainak védelmét.

A herculesfürdői borzalom megoldás előtt

Elfogták az Eberle-házaspár egyik gyilkosát

A gyilkosság után társaságba ment és vigan szórakozott Brotosanu — A másik két gyilkos nyomában van a rendőrség

Herkulesfürdő szeptember 24.

A lázas nyomozás, amely az Eberle villában elkövetett bestiális gyilkosság tettesei után folyik, végre sikerrel végződött. Már ismerik a tettesek nevét s egy-együket a főbűnöst már el is fogták. Stefan Brotosanu ploesti származású, büntársai pedig testvére, Ion Brotosanu és Dumitrescu Johanna.

Az értelmi szerző Brotosanu Stefan, aki néhány évvel ezelőtt jött Herkulesfürdőre, ott meg is házasodott. Előbb kereskedése volt, majd a „Carpati” szállodát bérletre, később pedig egy villát, számos kiadó szobával. A herculesfürdőiek általában sem gondoltak rá, hogy a tisztességes kereskedőnek ismert Brotosanu lelkét ilyen sötét bűn terheli.

A leleplezés egy szebeni asszony megfigyelésének köszönhető, aki figyelemmel olvasta a lapokban Dumitrescu Johanna személyleírását és feltűnt neki, hogy mennyire egyezik az Brotosanu egyik női alkalmazottjával. A nő — emlékezett vissza az asszony — felülvett a kiadó szobákra Brotosanu villájában.

A csendőrség titokban átkutatta Brotosanu villájának szobáit s egyikben aktatáskára bukkant, amelyben

megtalálták a vasdarabot, amellyel Eberlet agyonverték.

Megtalálták Brotosanu Stefan ruháját, amelyet azon az éjszakán viselt. Már kimosták, de a vérvomok még mindig felfedezhetőek voltak rajta.

Megdöbbenő, hogy Brotosanu

a gyilkosság utáni napokban nyugodtan járt-kelt, megjelent a rulettasztalnál, csevegett és szórakozott, mintha semmi sem történt volna.

Egyetlen pillanatra sem vesztette el hidegvérét. Felesége pedig megjelent Eberle Krisztián temetésén, a tömeg között előrehatolt az áldozat családjáig és kihallgatta, mit beszélnek, hogy informálhassa róla gyilkos férjét.

Brotosanu Stefan a csendőrök letartóztatták. Büntársai hír szerint Ploestibe menekültek. A hatóságok nyomukban vannak s remélik, hogy rövidesen ők is kézrekerülnek.

Az egész ország kereskedőijez!

Vállalatunknak új irányt adva elárúsításra bocsátjuk egész árukészletünket (Engros osztály) rendkívül leszállított árak mellett.

MONOPOL

diszkrét és divat árak

Ad. Șaraga, Bukarest, Șelari 26

November 21-22-re kongresszust hívott össze a nemzeti parasztpárt

Bukarest, szeptember 24.

A nemzeti-parasztpárt óriási nehézségekkel küzd, aminek tetéjébe a pártban belül is különféle áramlatok érvényesülnek. Főleg a konverzió kérdésénél bukkantak fel ellentétek. A „szakadár” Junian harcias akciója is fenyegeti a párt egységét. Így azután a párt vegrehajtóbizottsága elhatározta, hogy november 21. és 22-re általános pártkongresszust hív össze Bukarestbe. A cél minden bizonnyal az, hogy a párt egységét megszilárdítsák és kiküszöböljék az ellentéteket. A központi vezetőség felhívta a megyei tagozatokat, hogy jelöljék ki küldöttségüket a kongresszusra és felszólította őket arra is, hogy még a nagygyűlés előtt tartsanak népgyűléseket a megyékben. Ezeknek be kell számolniuk a választóknak a párt eddigi működéséről s közben kitapasztalni az általános hangulatot.

Zágrábban huszonhat gyermek fekszik gyermekparalízisben

Zágráb, szeptember 24.

Zágrábban már napok óta valóságos pánik uralkodik a szülők körében azok miatt a riasztó hírek miatt, amelyek a gyermekparalízissel kapcsolatban elterjedtek. A gyermekparalízis a városban nagy mértékben terjed és a szülők már az utcára is alig merik engedni gyermekeiket. Hivatalos megállapítás szerint Zágrábban huszonhat gyermek betegedett meg. A járvány színtomái magas láz minden fájdalomérzet nélkül. Csak pár nap múlva lép fel a merevedés a test egyes részein. Gyors orvosi segítség a bennulást elháríthatja, de ha későn hívnak orvost, a betegség végzetes nyomokat hagyhat maga után.

Zágrábban a járványt a környékbeli falvakból hurcolták be a földmivesek.

Állami idegenforgalmi intézmény alakul Bukarestben

Bukarest, szeptember 24.

Pop-Cicio kamarai elnök kezdeményezésére, Perietianu volt közlekedésiügyi miniszter és Adrian Maniu a Rádió-stúdió igazgatója napok óta tárgyalásokat folytatnak Joanitu közlekedésiügyi miniszterrel egy államilag támogatott idegenforgalmi intézmény megalakításának érdekében.

Az intézménynek, amelyet a nyugati államok mintájára akarnak megszervezni, s beleértve a nagyobb utazási irodákat is, az lenne a célja, hogy úgy a főváros, mint az egész ország idegenforgalmát növelje. Hír szerint a tárgyalások sikeresen végződnek és az intézmény december első napjaiban meg is kezd működését, ami részint annak tulajdonítható, hogy Vajda melegen pártfogolja a tervet.

A pályaoor ébersége hiusított meg egy vasuti szerencsétlenségét

Bukarest, szeptember 24.

Tegnap este Micu Vasile pályaoor a Bukarest—vidrai vonalon a sinpárt vizsgálta felül, amikor észrevette, hogy a 15—637-es kilométerkönel egy körülbelül 5 méter hosszúságú sín van keresztbe helyezve a pályán. Tovább haladva megállapította, hogy hosszú darabon az egész sinpárt meglazították. Azonnal jelentette az esetet a vidrai állomásnak, ahol éppen abban az időben akart elindulni személyvonat Bukarest felé. A vizsgálat különben megindult és minden jel a váll, hogy ismeretlen tettesek merénylet akartak elkövetni a vidrai személyvonat ellen. A csendőrség még az éjszaka folyamán több embert letartóztatott.

B. L. 5. OLDAL

Hírek

Mári néni

Erdélyben jártam, ott meséltek nekem Mári nénirol.

Iklódon él Mári néni egy uricsaládnál. Aféle házibutor, több mint ötven esztendeje van már a háznál. Kis, tőpördött, öreg nő, hegyes orra, hegyes álla, hátul — erdélyi módon szóló — kukra álló hegyes kontya, olyan, mint egy pasorru bába. Ugyanolyan házias és is. Polyton pöröl, dohog, bosszankolva motyog magában, ha jár-ke, semmivel nincs megelégedve. De talán még belé is pusztulna, ha el kellene mennie a háztól, annyira beleöregedett ebbe a családba, annyira elszakadt saját családjától. Van valahol egy nővére, azzal huszonöt éves időkörökben látják egymást és tízéves időkörökben váltanak levelet. A családtagok közül valaki volt olyan indiszkrét, hogy belepillantott egy levélbe, amelyet nővérétől kapott Mári néni. És meglátta benne a köpetkező passzust: „Az a fiam, a” a multkor született, mikor te itt voltál nálam, most őrmester a huszonnyolcasoknál”.

Mári néni közjogi helyzetét bajos volna meghatározni a háznál. Homályosan lebeg az ő rangja a cselédség és családtag között. Ebből köpetkezik különös ékeztése. Mert ő a konyhán nem hajlandó enni, azt ő méltóságán alul valónak tartja. Az asztalnál viszont nincs helye, mert ott ő szolgál fel. Ennél fogva a legutóbbi években kitalálta azt, hogy a pohárszék lapján eszik a kínálás szünetei alatt. Természetesen állva. Mikor a családot végigkínálta, visszaponul az ebédlőben a tálat, ott egy tányérra ő is vesz magának és eszik. Közben felszémekkel vigyáz az asztalhoz, hogy mikor kell kínálni. A családnak ez egy kicsit kényelmetlen, kivált mikor pendeg van, de viszont restellnek neki szólni; Mári néninek már minden szabad a háznál. Gyöngy az élete Iklódon.

Gyöngy ám, ha nincs ott Óváry Elemér Kolozsvarról. Mert Elemér rokona a családnak, olykor kilátogat; azt pedig tudni kell róla, hogy igen leleményes tréfacsinaló. És Iklódon nincs nagyobb passziója, mint Mári néni ugratni. Ha Elemér kint van Iklódon, Mári néninek se ejjele, se nappala. Csak figyelj folyton a pendéget gyanakodva, hogy az mit forral ellene.

A multkor is mi történt. Iklódon járt Óváry Elemér, de még ugyanakkor ott volt a háznál László Marci, szintén nagy tréfacsinaló. Ketten üldögéltek a szobában, ahol Mári néni az ablakot tisztogatta. Ugy tett, mintha csak az ablakra ügyelt volna, pedig ott volt a füle minden szón, amit ezek beszéltek. Ezek pedig összekacsintottak: Azt mondja Elemér kérdező hangszóval:

— Andra moi ennepe Muza?

Marci azonnal elértette a dolgot. Ő is járt gimnáziumba, ő is tudta a homéroszi eposz görög kezdő sorait. S mialatt Mári néni izgatottan felfigyelt az érthetetlen beszédre, ő színlott izgatottsággal felelt:

— Polütropon Mári néni hosz mala polla.

Az ablakmosó öreg házibutor összerendezte. Hiszen ezek róla beszélnek! Még hozzá átkozott idegen nyelven, amit ő nem ért. Az ablakmosó rongy is izgatottan reszketni kezdett a kezében. Elemér folytatta. Pajkos hangon, mint aki valami furcsa titkot mesél:

— Planktél Epei Trótiész hieron pto-lietron!

A másik közelebb huzta a széket. Kérdezett tovább:

— Eperszen? Pollón d'anthrópén?

Elemér nevetve legyintett. Félszemmel Mári néniére sandítva folytatta a bizalmas elbeszélést:

— Iden aszteal!

Marci ezen roppant elcsodálkozott. Terdere csapott a meglepetéstől és mohón kérdezte:

— Kai Mári néni noon egnón?

Ezt már nem állotta ki Mári néni. A haragtól szikrázva fordult hozzájuk:

— Azt hiszik, nem értem? Minden szót értettem! A jó Isten meg is fogja büntetni magokat, mert egy szó sem igaz az egészből!

Azzal fogta az ablakmosó rongyot meg a dézsát és mérgesen kivonult. Kiment dohogni. Még most is dohog dulva-fulva magában odakint.

Harsányi Zsolt

Adóleszállítást tervez a kormány

A mezőgazdasági adót a felére, az épületadót és a szabadfoglalkozásuk adóját 2 százalékkal mérséklék — A kisiparosok forgalmi adóját eltörlik

Bukarest, szeptember 24.

A pénzügyminiszter már benyújtotta a mezőgazdasági és épületadó leszállításáról szóló törvényjavaslatot, amelyet azonban az előzetesen átvizsgáló bizottságok alaposan módosítottak. A redukciók részben nagyobbak, részben kisebbek lesznek, mint az előzetes hírek jelezték.

A mezőgazdasági adót 1932 október 1-től kezdve felére szállítják le, míg a mezőgazdasági pótdadót 25 százalékkal. A mezőgazdák jövedelmeinek 1923—1932 korszakra vonatkozó becslése továbbra is fennmarad.

IDŐJÁRÁSEJELENTÉS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint változókéony idő várható, nyugaton és északon eső és zivatar lehetséges, a hőmérséklet lassu sülyedésevel.

— Szívszélhűdésben halt meg a gyimesbükki postafőnök. Csikszeredáról jelentik: Schöffér Imre gyimesbükki postafőnök tegnap reggel irodájában hirtelen elhunyt. A postafőnök éppen akkor hívta telefonon a csikszeredai postát, vonalkontroll miatt. A csikszeredai központ jelentkezett is, azonban már nem volt kitől feleletet kapjon, mert Schöffér telefonkagylóval a kezében szívszélhűdés következtében meghalt.

— **ÉPÜLŐ TEMPLOM TETEJÉN HALT MEG EGY MUNKÁSNŐ.** Ploestiből jelentik: Néhány napja dolgoznak a munkások az itteni új Szent-György székesegyház tetőzetének javításán. Közöttük volt Cristache Anna munkásnő is, aki munkaközben a templom tetején hirtelen rosszul lett. Mielőtt segíthettek volna rajta, a tetőn kiszenvedett. A holttest ott is maradt egy ideig, míg megérkeztek a hatóságok és megadták az engedélyt a leszállításra és eltemetésre.

— **Megszűnt Csikban az állatjárvány.** Ismeretes, hogy ebben az évben egész Csikmegyében óriási méretű járványos betegségek pusztítottak az állatok között. A napokban tartott ellenőrző körut alkalmával az egészségügyi hatóságok megállapították, hogy az állatjárványok megszűntek, úgy, hogy a szokásos szeptembervégi országos állatvásárt már megtarthatják Csikszeredán.

— **PAP ÉS TANÍTÓ HARCA.** Absolan Costea csikszépvízi görög-katolikus pap négyizben tett feljelentést a csikszeredai tanfelügyelőségnek és a felsőbb közoktatásügyi fórumoknál Nastasescu állami iskolai igazgató ellen, akit azzal vádol, hogy soha nem tartózkodik az iskolában, növendékeinek tanítását teljesen elhanyagolja, ehelyett azonban üzleteket köt. A feljelentések alapján négyizben tartottak vizsgálatot Nastasescu ügyében, azonban a vizsgálatoknak semmi következménye nem lett. Most már Absolan a prefektúrához fordult feljelentésével s mivel ő is nemzeti-parasztpárti, gyorsan intézkedtek az ügyben, oly módon, hogy Hamza csikszépvízi főszolgabíró delegálták az igazgató ügyének kivizsgálására. A főszolgabíró már harmadik napja folytatja a vizsgálatot.

— **Hetvenötmillió dollárt örökölt egy templomszolga.** Lodzból jelentik: Egyik helvi zsinagóga szolgálja, Sloim Davidovici, értesítést kapott az amerikai konzulátustól, hogy Newyorkban elhalálozott nagybátyja, Mottel Davidovici végrendeletben minden ingó és ingatlan vagyonát ráhagyta. Az örökség 75 millió dollárt, (közel 13 milliárd lejt) tesz ki. A templomszolga éppen akkor kapta a levelet, amikor a zsinagógát takarította. Elolvasta, kiejtette kezéből a seprőt és elájult. Orvost hívtak, aki csak nagynehezen tudta magához téríteni az ujdonsült millomost.

Az épületadót, ugyancsak 1932 október 1-től, 12 százalékról 10 százalékra szállítják le.

Uj szakaszt iktattak a törvénytervezetbe a szabadfoglalkozásuk — ügyvédek, mérnökök, orvosok, építésszek stb. — kereseti adójának 8 százalékról 6 százalékra való leszállításáról.

Végül a kisiparosoktól — akik egyedül, vagy legfeljebb hat alkalmazottal dolgoznak — október 1-től kezdve nem szednek forgalmi adót, feltéve, hogy az illetőknek nincs más jövedelmi forrásuk és iparüzésből származó keresetük nem mulja felül a havi haterzer lejt.

— **NEM ADNAK HITELT EZENTUL A BRASSÓI CIPÉSZEK.** A brassói cipész és csizmadiaiparosok közgyűlésükön elhatározták, hogy rendelőkkel szemben beszüntetik a hitelt. A cipésziparosok hangsúlyozzák, hogy azért kénytelenek ezt megtenni, mert a kereskedők is megvonták tőlük az eddigi hiteket.

— **Munkássors — széplánysors.** Botosaniból jelentik: A mult télen egy munkásmulatságon Hritcu Aglaja 20 éves gyönyörű munkásleányt választották meg „Miss Munkának”. A munkásszépesség azonban az utóbbi időben elvesztette állását, nyomorgott s tegnap szódaoldattal megmérgezte magát.

Felhívjuk olvasóink figyelmét a
**VESTIS SZÖVET- ÉS
SELVENÁRUHÁZ
KIRAKATAIRA** BRASSÓ,
LENSOR 22

★ **ORVOSI HIR.** Med. Univ. dr. Herskovits Erzsé rendelőjét Str. Bratianu (Kórház-utca) 2. sz. alá helyezte. Rendel 10—1, 3—6. Quarz, Diathermia, Kosmetikai kezelések.

— **KÉPCSARNOK A NŐI KEZEN.** Kezdődik a szezon, ez kétségtelen. Lassan indul, a nyár csak nem akar elmenni és há rajtunk állna — férfiakon — nem is menne el egyhamar. De sajnos, nem rajtunk áll, helyesebben: nem rajtunk mulik, még helyesebben: nem miattunk mulik, hanem a nők miatt, akik már alig várják az ősz, a szezont, az új divat bemutatkozását, amelynek első fecskei együtt érkeznek a nyár utolsó fecskeinek elköltözésével. Ezek között az első őszi divatfecskek között érkezik hozzánk a divatdiktáló Párisból és Londonból a festett női körmek divatjának híre is. Nem, mintha eddig nem festették volna egyes delnők a körmeiket, mosolygó rózsaszínűre vagy harsogó tulipirosra, de az új divat az lesz, mint halljuk, hogy a körmeöcské fényes apró zománclapján ezen-tul parányi festmények fognak pompázni és minden divathölgy keze (a mult században azt mondták volna: kacsója) egy-egy miniatűr képképző lesz.

— **Vége egy új divat, amiben van valami ráció, hogy ne mondjuk: szocialis érzék.** Tekintve ugyanis a festőművészeknek nem éppen könnyű helyzetét a mai nehéz világban, ez az új divat csak annyit jelenthet, hogy a szegény piktoroknak is felvirrad végre hajnaluk, rózsás hajnaluk, rózsaszínű női körmek alakjában. Valahogy úgy képzeljük a dolgot, hogy minden divathölgy szerződött ezután egy udvari festő, aki minden reggel beállít hozzá a manikűrrel együtt és amikor az előbbi befejezte azt a finom munkáját, amellyel a hölgy körmeinek természetes szaruallagát nemes zománcá miveli, jöhet a festőművész, aki viszont erre a zománcra ráfesti a divatköveteltelre képeket. Például: önagysága legújabb flört-jének arcképét (a tegnapit már lemosta a manikűr), vagy: önagysága kedvenc ölébenek képét (ez huzamosabb ideig megmaradhat). És így tovább... — Csak egy dolog a bibi, nálunk. És pedig az, hogy a mi hölgyeinknek (csékély kivétellel) egészen más gondjaik vannak, mint két-lábon járó képtárlattá változni és így a piktorok ezen a divaton sem fognak meg-gazdagodni, — ő nem. De hát, ami azt illeti, ez sem olyan nagy baj! Ellenkező-leg, — a nagyobbik baj az volna, ha a mi asszonyaink is bedölnének minden le-ha külföldi divathóbortnak, amelytől — bizisten — már kezdi türelmét veszteni a józan ember...

—(thy.)

★ **Ma: A lovastorna első napja.** Az ugróverseny délután 2 órakor kezdődik. — Holnap, vasárnap folytatódik a gazdag műsor reggel 8 órakor és délután 2 órakor. Állóhely 30 lej, ülőhelyek 41 lejtől kezdve, beleértve az összes taxát, a versenypálya előtti pénztáraknál válthatók. Különösen felhívjuk a közönség figyelmét a nagy „S” tribünre, melynek bejárata és pénztára a korcsolya pálya felől van. — A pénztár és bejárat az állóhelyekhez a Tornaiskola-utca felől az elemi iskola bejáratánál van. Főpénztár és főbejárat az A—T tribünökhöz a rendes főbejáratnál van (elől). Hétfő délutánra a következő beléptidíjak érvényesek: Ülőhely 66 lej és állóhely 50 lej. G. Ongyesth hangversenyirodája.

— **BOSSZUBÓL JELENTETTEK FEL A CSIKSZEREDAI PRIMÁRT.** Csikszeredából jelentik: Beszámolt annak idején a Brassói Lapok arról, hogy Olteanu Gusztáv volt jorgista interimar elnök feljelentést tett Faroga Viktor jelenlegi elnök ellen, akit Cățana belügyminisztériumi vezérfelügyelő megállapítása alapján azzal vádolt, hogy két társával együtt a gyimesbükki erdő eladásánál félmillió lej kárt okozott az államnak. Az ügyben most fejeződött be a vizsgálat, amelynek során megállapítást nyert, hogy sem Faroga interimar elnök, sem társai nem követtek el semmiféle büncselekményt s a feljelentés bosszu műve volt.

— **IDEGOLÓ TUT NYELT LE A FOGTECHNIKUS RENDELŐJÉBEN.** Nagyváradról jelentik: Tegnap délelőtt az egyik közismert váradi fogtechnikus rendelőjében Pollák Sári 19 éves tisztviselőnő kezelés közben lenyelt egy négy centiméteres idegölőt. A leányt azonnal operációnak vetették alá és sikerült megmenteni. A fogtechnikus ellen szigorú eljárás indult.

★ **Orvosi hír.** Dr. R. M. Imas orvosnő a kolozsvári egyetem v. tanársegéde, a gyermekbetegségek specialistája és belgyógyász, rendel naponta d. u. 2—5-ig Brassóban, Hirscher-utca 22 sz. alatt. — Quarz.

— **ÖSSZESEN KILENC ÉVET KAPOTT HÁROM BETÖRŐ.** Nagyváradról jelentik: A nagyváradi tábla tegnap három bűnügyben hozott ítéletet. Szőke József nagybányai illetőségű érettségizett fiatalember a mult év tavaszán két Wertheimkasszát furt ki és azokból nagy mennyiségű pénzt lopott el. A fiatalembert, aki 18 éves kora óta többet ül börtönben, mint amennyit szabadon van, a tábla 3 évi fegyházra ítélte. Ugyancsak három évet kapott Méhes Lőrinc is, aki 27 izben, mint inspektor látogatott el különböző vállalatokhoz és ilyen címen hatalmas összegeket vett fel, majd a nyomozás során felrevezette a rendőrséget is. Három évet kapott még Csejtei Pál rovtomultu betörő, aki Élesden és Tenkén sorozatos rablásokat követett el.

— **Epekő, vesekő, és hólyagkőbeteg,** valamint azok, akik hűgysavas sók túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserűvíz állandó használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfiat hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a Ferenc József víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó s ezért prostata-betegségeknek is ajánlják. A Ferenc József keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ BRASSÓ

Még csak

3

napi lát-ható ez a sláger

Premiere az egész országban

Volt egyszer egy keringő

A főszerepekben:

MARTHA EGGERTH, ROLF von GOTH, VEREBES ERNŐ stb.

Mindenki kacag!

Ez a sláger szép és elragadó

Vasárnap délelőtt

SODOMA és GOMORA

VÁRKONYI MIHÁLY és LUCIE DORAIN-el.

★ Mit értünk köszvény és rheuma alatt? Az orvosi tudomány mai felfogása szerint a két betegséget húgysavas sóknak a szövetekben való lerakódása okozza. Miután a húgysav minden köszvényes és csúszos folyamatnál szerepet játszik, a modern orvostudomány a szervezetben így módon felgyülemlett káros anyagnak a szervezetből való eltávolítására törekszik. E célra a Tegal-tabletták különösen alkalmasak. Az orvosok is elismerik és a laikusok dicsérik a gyakran meglepő eredményeket.

★ Schwabe Bruno és Balykó Erzsébet szeptember 24-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

★ A Székely Nemzeti Múzeum igazgatósága Sepsiszentgyörgyön folyó hó 29-én, csütörtökön délután 5 órakor a múzeum irodájában nyilvános szóbeli árverésen bérbeadja a múzeum tulajdonát képező jégvermet. Árverési feltételek ugyanott megtekinthetők.

★ Orvosi körökből. Dr. Tischler László fogorvos nyári szabadságáról visszaérkezve, rendeléseit újra megkezdte Brassó, Kapu-utca 25 szám I. em. alatt.

★ Orvosi hír. Dr. Carl Ottó Schmidt spec. belgyógyász és női orvos átköltözött és hétfőtől, szeptember 26-tól kezdve Kolostor-u. (Str. Voievodul Mihai) 17. sz. I. emelet rendel. Telefon szám 408.

Legújabb

Statáriális bíróság elé kerül a pesthidegkuti gyilkos

Budapest, szeptember 24. Eder Ferenc, akit számos terhelő bizonyíték alapján a pesthidegkuti gyilkosság elkövetőjének tartanak, még mindig tagad. A vállatás már napok óta szüntelenül folyik, de Eder tudni sem akar a gyilkosságról. A tanúknak, akik szemébe mondják, hogy őt látták hétfőn a Jandák-féle korcsma felé menni, még mindig azt a választ adja, mint első kihallgatásakor.

— Tévednek, nem én voltam!

Az ügyészség ennek dacára is már megtette a szükséges intézkedéseket, hogy Edert hétfőn délelőtt a statáriális bíróság elé állítsa.

Az ügyészség eljárása általános izgalmat és megdöbbenést keltett, mert noha a bizonyítékok ellene szólnak, bűnösségét még nem lehet száz százalékosan bebizonyítottak tekinteni.

Felrobbant Budapesten egy katonai repülő-autó

Budapest, szeptember 24. Borzalmas szerencsétlenség történt szombaton délelőtt a 9-ik kerületben levő katonai gyakorlóterén. Külföldi és magyar mérnökök már hosszú ideje óta kísérleteznek egy új francia találmánnyal, amelynek a lényege, hogy az autók bármilyen akadályon keresztül gázolhassanak, azaz keresztül repüljenek. Az autót ugyanis egy propellerrel szerelik fel, amely az akadály előtt magától működésbe jön, felemeli az autót, amely szinte keresztül repülte, azonban leszállás közben és zavartalanul folytatja tovább útját.

Szombaton délelőtt két francia mérnök ezt az új találmányt próbálta ki a katonai

gyakorló téren. Beülték az autóbába, amely az elébe helyezett akadályt tényleg keresztül repülte, azonban leszállás közben néhány méternyire a földtől felrobbant és lángok között zuhant a földre.

A két francia mérnöknek csak izekre szaggatott holttestét találták meg. A rettenetes szerencsétlenségről egyelőre bővebb részletek nincsenek, a vizsgálat azonban a legnagyobb eréllyel indult meg, annak felderítésére, hogy mi okozhatta a robbanást?

Titulescu kontra Vajda

Bukarest, szeptember 24. A fővárosi lapok szerint Titulescu a napokban telefonbeszélgetéseket folytatott Vajdával az orosz megnevezési egyezményről. Állítólag a kormány és Titulescu között nagy ellentétek vannak, mert Titulescu tiltakozik az ellen, hogy a genfi küldöttséget Vajda vezesse.

A belügyminisztérium ezzel szemben két kommunikét is adott ki, amelyben hangsúlyozták, hogy Románia belpolitikájában semmi változás nem lesz és azt továbbra is az eddigi pacifista szellemben folytatják.

Ilyen a Papen-kormány sajtószabadsága

Berlin, szeptember 24. Jellemző a végtelenségig feszült politikai helyzetre, hogy a legutóbbi 15 napban Poroszország területén a kormánybiztos rendelete alapján 65 újság és folyóirat megjelenését tiltották el azon a címen, hogy támadták a kormányt s így a közrend felborulását akarták előidézni.

Sport

Kijelölték a lengyelek elleni válogatott keretet

Bukarest, szeptember 24.

Közeledik a lengyelek elleni válogatott labdarúgó-mérkőzés napja, és a román válogatott csapat összeállítása kezd sürgetőse válni.

A központi válogatóbizottság tegnap este ülést tartott, melyen azt állapították meg, hogy a számbajövő futballisták ma nincsenek a legjobb kondícióban és hogy a Lengyelország elleni mérkőzésre épp olyankor kerül sor, amikor a romániai futball pillanatnyilag kedvezőtlen helyzetben van.

A válogatás megkönnyítése céljából a bizottság úgynevezett válogatott keretet állított fel s az e keretbe jelölt játékosokat fogják a vásárnapi mérkőzéseken figyelni abból a szempontból, hogy megfelelő formában vannak-e a válogatott csapat posztjainak betöltésére. A keret a következő:

Kapusok: Czinczér, Szöllősy, Sepci, Iapusanau.

Kapusok: Albu, Burger, Bulzan. Fedezetek: Robe, Lakatos, Steinbach, Moravetz.

Csatárok: Beke, Glanczmann, Schwartz, Kovács, Sepi, Bodola, Kocsis, Dobai, Sur-lasiu.

A csapatot végleg csak a vasárnapi mérkőzések után állítják össze. A kijelölt játékosokat szerdára Bukaresztbe rendelik és csütörtökön tréning-mérkőzést játszatnak velük az ONEF-pályán, ahol ellenfelük a Sportul Studentesc csapata lesz.

Az országos teniszverseny első napjának eredményei

Bukarest, szeptember 24.

A fővárosi Tenis Club pályáin megkezdődtek az országos teniszbajnokság versenyek, nagy érdeklődés mellett. Az első nap eredményei a következők:

Férfi egyes I. osztály: Gábor-Dolcsu 6:0, 6:1, Réti-Vassu 6:1, 6:1, Segall-Székely 6:1, 6:4, Schmidt-Hagi Tudoraki 6:4, 6:3, Jasinszky-Fildermann 6:0, 6:2, Wesler-Radu 5:3, 9:7, Cantacuzino C.-Hirsch 6:1, 6:3, Cerbu-Fromm

6:1, 6:1, Caralulis-Cantacuzino St. 6:1, 6:1, Costa-Foru-Baicoianu 7:5, 6:4, Ludwig-Smeureanu 6:3, 10:8, Petrovici-Metianu 6:2, 4:6, 6:3, Margulius-Madgearu 6:3, 6:2, Cantacuzino C.-Cerbu 6:0, 8:6, II. osztály: Canella-Madgearu 6:2, 6:2, Baicoianu-Lalla 6:0, 6:1, Margulius-Cantacuzino St. 6:1, 6:4, Jasinszky-Poru 6:1, 6:1, Stöhr-Stadeker 6:0, 6:2.

Női egyes II. osztály: Unianiu-Marian 6:1, 6:4.

rendezett versenyeken állandó jó formáról tett tanúságot. Az országos atlétikai bajnokságon páni hívatása miatt nem indulhatott azonban Kézdivásárhelyt ugyanekkor 54.90 méteres dobásával ez év legjobb eredményét érte el, s nem sokkal azelőtt 54.20 m-t dobott. Nagy meglepetés volt, hogy helyette az országos bajnokságon csak 52.03 m-t dobó Rottmann tette be és hogy a Soós-Ciobotaru válogatóversenyt sem tartják meg Brassóban.

Soós vasárnapra Kolozsvárra utazott és az ottani liga vezetősége előtt fog rekordkísérletet tenni a gerelydobásban. Ha itt eléri az 53-54 métert úgy csakis őt lehet majd a Balkán olimpián szerepeltetni.

↑ Gunnar Berg diszkoszvető eredménye csak 41.94 méter. Svédországi jelentések alapján fenntartással közöltük azt a híradást, mely a világsajtót is bejárta, hogy Gunnar Berg, 52.94 m-re javította a diszkoszvető rekordot. Övátosságunk helyénvaló volt, mert újabb jelentéseink szerint Gunnar Berg valóban csak 41.94 métert dobott. Ez pedig mintegy tíz méterrel kevesebb a világrekordnál.

TAKARÉKOS HÁZIASSZONYOK és GONDOS URAK!

Dolgoztassanak és vásároljanak az itt hirdető cégeknél!

Szabómunkások Termelőszövetkeze

BRASSÓ, Kapu-utca 37. sz. alatt
(Str. Regele Carol)

Olcsón és a legjobb kivitelben készít el mindennemű e szakmába vágó munkát

Butort, mérsékeit árban csak

Polák J.

asztalosnál szerezhethet be.

Brassó, Szítás-u. 34.

A legújabb tervek szerint. Garantiált szolid árak

Lakás, konyhabutorok, valamint kárpitos készítmények legjobban és legolcsóbban

A. Binder

kárpitos és díszítő, butorierakat
Brassó, Str. Reg. Carol 55. (Kapu-utca 65.)

Majdnem ingyen
tartja rendben fejét és kezét

Szabó Lajos

BRASSÓ, WEISZ MIHÁLY-U. 3. sz. alatti
női és férfi fodrász cég, ahol

egy 10 számos bérlet	80 Lei
Hajvágás csak	- 20 "
Hajvágás gyerekeknek	- 15 "
és diákoknak	- 15 "
Ondolálás	- 20 "
Manikűr	- 20 "
Borotválás	- 10 "
Fejmosás	- 25 "

Szőke és Német

BRASSÓ, KÖZÉP-UTCA 2.

Speciális autórugó
és autogénehengesztőműhely!

Autófényezés és autókárpitozás
olcsón és jól

EMIL GUSBETH-nél,

Brassó, Romántemplom-utca 50

Szabó Márton

BRASSÓ.

Hosszu-utca 74

Specialisan berendezett autórugó tüzem.

Kéz rugók raktkáron
javítások gyorsan készülnek. Négyen lecsatolt árak
Ugyanott nyitott Chevrolet-autó eladó

Olcsó husnak, hig a leve!

Ne az árát nézzet! — Minőség a fontos!

Dolgoztasson:

Molnár A.

hűtőfodrásznál Brassó, Weisz Mihály-u. 21
Vasondolásiért is 8 napi garancia! — Hajápolás és festés legzsakserűben!

Főtengely, henger, dugattyú,
csapszeg és

szelep-köszörülést,

speciális köszörűgépen végez

J. Hansmann autóműhely

Brassó, Romántemplom-utca 54.

JÓSZABÁSÚ ELEGÁNS

férfi ruhái

legolcsóbban

Kósa Albert

férfiszabó üzlete készít

BRASSÓ, Kolostor-utca 25. új szám

RADIO

»NOVY«

BRASSÓ, RÓZSATER 19. SZ
Telefon 199

Rádióraktár

és speciális javítóműhely.

Rádió- és villanszerelési
anyagraktár.

BARANYAI GYÖRGY

alsótömösi cserépkályhagyár
lerakat

Brassó, Vasut-utca 52 szám
(Vámmal szemben).

Vállal javításokat és átrakásokat is

Fizetéstől elfogad:

Brassói és Nagyszebeni Általános Takarékpénztár és Brassói Népbank betétkönyvet is

CZELNAI ESZTER:

Cukrászat

és

Hideg Büfié

301 recepttel, 41 disztési
rajzal, ára 140 lej.

Dietás

szakácskönyv

677 különféle recept. A nagy
alaku 194 oldalas könyv ára
140 lej.

Postai rendeléseknél a portó, a pénz
előzetes befizetése esetén 10, után-
véttel 20 lej. Kapható a Brassói
Lapok Könyvosztályában.

Budapesti Könyvnap legnagyobb szennációja

ZILAHY LAJOS:

Két fogoly

új kiadásban megjelent regénye. A 404
oldalas regény ára egész
vászonkötésben

csak 90.- Lei

Kapható:

A Brassói Lapok Könyvosztályában.

SOLTÉSZ JÓZSEF:

CSALÁDI- ÉS WEEKEND-HÁZAK

Anyagismertetés, építkezések végre-
hajtása, modern építványok,
tervrajzok, költségvetések stb.

Ára 135.- lej.

RERICH BÉLA:

KERTES HÁZ

Hogyan építsünk kertes házat és hogyan
rendezzük be házi kertünket? Szám-
talan kislakásos családi kertes ház terve,
46 szöveg közötti ábrával.

Ára 90.- lej.

Kapható és postán is megrendelhető a
BRASSÓI LAPOK
KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

A legújabb divat

SZABÁSZATI TANKÖNYV

Szakiskoláknak és magántanulókra.

Írta: K-né MARGITAI MARIS.

Tartalmazza:

a modern francia és angol női ruha

szabás-rajzát, szabását, összeállítását,
varrását és kidolgozását. — Rövid idő
alatt már a 8-ik teljesen átdolgozott
kiadás jelent meg. A könyv ára Lei
204. Vidékre portó Lei 20.

Brassói Lapok Könyvosztálya

A Brassói Lapok páratlanul olcsó kotta-vásárja

Küldjön be 20 lejt

Küldünk 10 tánc-kottát

vagy magyar nótát.

Kizárólag új példányokat.

Aki egészséges akar maradni

és fiatalos ruganyosságát megtartani,
testét ápolnia és valamilyen sportot
üznie kell!!

Egy kitűnő sportorvos a következőkre
vonatközlő tanácsokat ad Önnek:

— A sport mint gyógyszer — Testkultu-
ra — A csecsemő tornája — A gyermek
testedző játéka — Az idősebb emberek
sportja — Az emberi test — Az izomrend-
szer — A szív- és vérkeringés — A spor-
tolás, öregedés és vérnyomás — A vérsze-
génység és a sport — A kövér ember sport-
ja — Fiatalember szíve és a training —
A tüdő és a légzés — A levegő tisztasága
— A köhögés — Sportolók és nem sporto-
lók tüdőkapacitása — Az egyes sportágak
és a tüdő — Sport és szépség — Csak a
kisportolt test szép — Nagyon fontos a
táplálkozás — A sportember diétája nyá-
ron és télen — Az élelmiszerek tápértéke
— A kiválasztás szervei stb. — A bőr —
Napfűrdözés — A ruházatkodás — A nap-
fény és levegő, mint gyógytényező — A
nemilelet és a nemi betegségek — Az ideg-
rendszer — A sport, mint az idegesség
gyógyszere — A nyári szabadság — Min-
den ember részére más-más sport szüksé-
ges. — E műben minden létező sportág fel-
található, így pl.: A gimnasztika — Úszás
— Szobatorna — Nyári sportok — Turisz-
tika — Tennisz — Football — stb. stb. stb.
Női-sportok — Férfi-sportok — Gyermek-
sportok — stb. stb. stb.

Mindezeket és még sok más megtalál Ön
a most megjelent II. kiadásu

Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?

E diszmunka nagy alakban, több mint 200 ol-
dalon, hóféhér papíron, gazdagon illusztrálva,
műmellékletekkel jelent meg. Ára csak 99 lej,
portóval utánvétellel 115 lej.

Szerzője az ismert budapesti sportorvos
Dr. KELLNER DÁNIEL.

Brassói Lapok Könyvosztálya

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznapi: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirde-
tés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25%o kedvezmény.

Vétel-eladás

Komplett autó- és gépjármű
műhely eladó, vagy bérbeadó.
Sft. Gheorghe, Központi ga-
rázs. 19562

VESEK SÜRGŐSEN keve-
rő hengert, kausuk preparálá-
sához. Cim Mircea Vasiliu,
Ploesti, Str. Cămpinei 96.
19548

Keresek megvételre közép-
nagyságú, használt főzőkály-
hát. Cim 19357. szám alatt a
kiadóban.

ÉRTESÍTÉS! Hétfőtől, folyó
hó 26-tól kezdve a marhavásár
Csikszeredában újból felszaba-
dult. 248

Autójavító és lakatosműhely
teljesen berendezve, haláleset
miatt bérbeadó, vagy eladó.
Érdeklődni Brassó, Közép-utca
41/a. 19402

Fürdőszoba

és vízvezeték berendezések

legolcsóbban

SANITECHNICA

BRASSÓ, Ma'om-utca 1.

(Bolyva)

Allást nyer

Francia nagymunkás szabó-
segédek állandó munkára ke-
restetnek. Csak elsőrangú
munkaerők ajánlkozzanak. M.
Neumann, Brassó. 19380

Kut-utca 28. szám alatti üz-
lethelyiség, lakással együtt,
október 1-ére kiadó. 19590

Nagy gyakorlattal bíró, tel-
jesen megbízható „Diesel-gép-
kezelő” kerestetik. Állás azon-
nal elfoglalható. Kimerítő
ajánlatokat „DIESELGÉ-
PÉSZ” jelígre a kiadóhivatal
továbbít. 19395

Keresek 50—60 elsőrangú,
becsületes, minden szerszám-
mal rendelkező, különböző
szakmabeli iparost, kézművest,
Ázsiának most fejlődő nagy
államában való letelepedésre.
Kalandorok kizárva. Ajánlato-
kat 20 lej válaszbélyeg mellé-
kelésével „VIRIBUS UNITIS”
alatt Rudolf Mosse, Ploesti
címeire kértetnek. 19412

Felelősszerkesztő: **Kocsis Béla.** — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braşov (Brassó),
Károlykirály-utca 56—58. szám. — Telefon: 82.

Fiókiadóhivatalok: **Déva**, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza, igazgató). — **Maros-
vásárhely**, Pista Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámin Árpád és Bernáth Ernő). — **Temes-
vár**, Arad- és Krassószörényvármegyék: Némethy Gábor (Temesvár, I. (Str. Lonovici 5)
Telefon: 1711.

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30.
MEGBÍZOTTAK. Arad: Kozma Hugó (Bulev. Regele Ferdinand, Boros Béni-tér 62). — **Buka-
rest**: Dán Mózes és Gerő Sándor — **Ós**: Vadász Bogdán (Str. Caragiale No. 5. — **Kolozsvár**:
Denes József (Strada N. Curches 3, volt Vár-utca). — **Lugosi**: Tóth Gyula. — **Magyszeben**: Sziget-
váry László (Strada Turnului 13). — **Nagyvárad**: Szabó László (Strada Constantin 2) —
Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31. — **Szilagy-
somlyó**: Helperin Ernő. — **Torda**: Denes József Str. Regele Ferdinand 25.

Központi szervezők pénzfelvételei jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hír-
detőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk

Könyvek

10 darab Népszerű regény
míg a csekély készlet tart 50
lej, vidékre portóval 60 lej,
utánvétellel 66 lej. Maupassant
A másik gyermeke. Csermely:
A basa topánkái, Csermely:
Adieu Madame, Forró Pál:
A megölt szerelem, Forró Pál:
Különös tüzek, Forró Pál: Aki
mindig csak vendég, Csermely:
A boszu örvényében, Szász
Béla: Az öreg zsoltár titka.
Altai: Célnál, Megrendelhető
a Brassói Lapok Könyvosztá-
lyától.

IDEGESSÉG és ÜSZTÖNÉLET

Írta: Dr. FELDMANN S.
ideggyógyorvos. — II. kiadás.
140 oldal. Ára 90 lej.

Kapható a
Brassói Lapok Könyvosztályában

HÖLGYEK! Az egyetlen ma-
gyar nyelvű divatlap a „Párisi
Divat”, a női divaton kívül
gyermekdivatot, női kézimun-
ka, irodalom és a háztartás
minden ágáról is tájékoztat,
ma már csak 25 lejbe kerül.
Postai küldésnél még külön 5
lej portóra is küldendő. Ugyan-
ilyen áron elfogadjunk előfi-
zetéseket 3, 6 és 12 hóra is. A
Brassói Lapok Könyvosztálya

Dr. Dávid György

Román nyelvtan

és

Gyakorló könyv

legalkalmasabb a
román nyelvnek ma-
gánuton.

tanító nélkül

való elsajátítására.
A 200 oldalas könyv
ára portómentesen
fűtve 80 lej, kötve
100 lej.

Megrendelhető a

BRASSÓI LAPOK
KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

Őszi divatlap-ujjdonságok

nagy választékban

Női divat:

(Általános)

Iris	Lei 125.—
Stella	„ 96.—
L'Élégence feminine	„ 95.—
Saison Parisienne	„ 100.—
Smart	„ 125.—
Elite	„ 115.—
Grand Revue des Modes	„ 130.—
Revue Parisienne	„ 120.—
Star	„ 145.—

Speciális kabát- és kostüm-lapok

Le Tailleur Modern	„ 245.—
Le Tailleur Pratique	„ 240.—
Smart, London Styles	„ 240.—
Costumes Manteaux	„ 125.—
Manteaux et Costumes	„ 125.—
Confection Juno	„ 110.—

Havi szabásmintás divatlapok állandóan kaphatók. Postai szállításoknál külön 20
lej postára küldendő be.

Brassói Lapok Könyvosztálya, Brassó, Kapu-u. 56—58

(Hátul az udvarban)

Egészséges és beteg nők részére egyaránt fontos!

MOST JELENT MEG!

NÉLKÜLÖZHETETLEN!

A női betegségekről

megelőzés — védekezés

EZ A NÉLKÜLÖZHETETLEN MUNKA, KITÉR AZ ÖSSZES ELŐFORDULHATÓ
NŐI BETEGSÉGEKRE!!

Kivonat a tartalomjegyzékből: Ált. ismeretek. — A nemi szervek fertőző betegségei. —
Hólyaghurut és vizeletzavarok. — A női folyásról. — A menszváci zavarai. — Méh és
petefészkek gyulladása. — Hüvely és méhbetegségekről. — A méh hátrahajlásáról. — Ne-
mibetegségek. — A méhrák. — Méhdaganatok. — Az onania. — Has- és hátfájások. — A
vizeletről. — Végbélbetegségekről. — Székrekedés. — Visszértágulások. — A gyermekáldás. —
A meddőségről. — Nemi megtartóztatás. — Az elhízásról. — A házasság előtti orvosi vizs-
gálat stb.

Írta: FÖLDES LAJOS Dr., nőorvos,

a Teleia és az Orsz. Gyermekvédő Liga Szülő és Anyaóthonának v. főorvosa.

Ára 102 lej

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó.